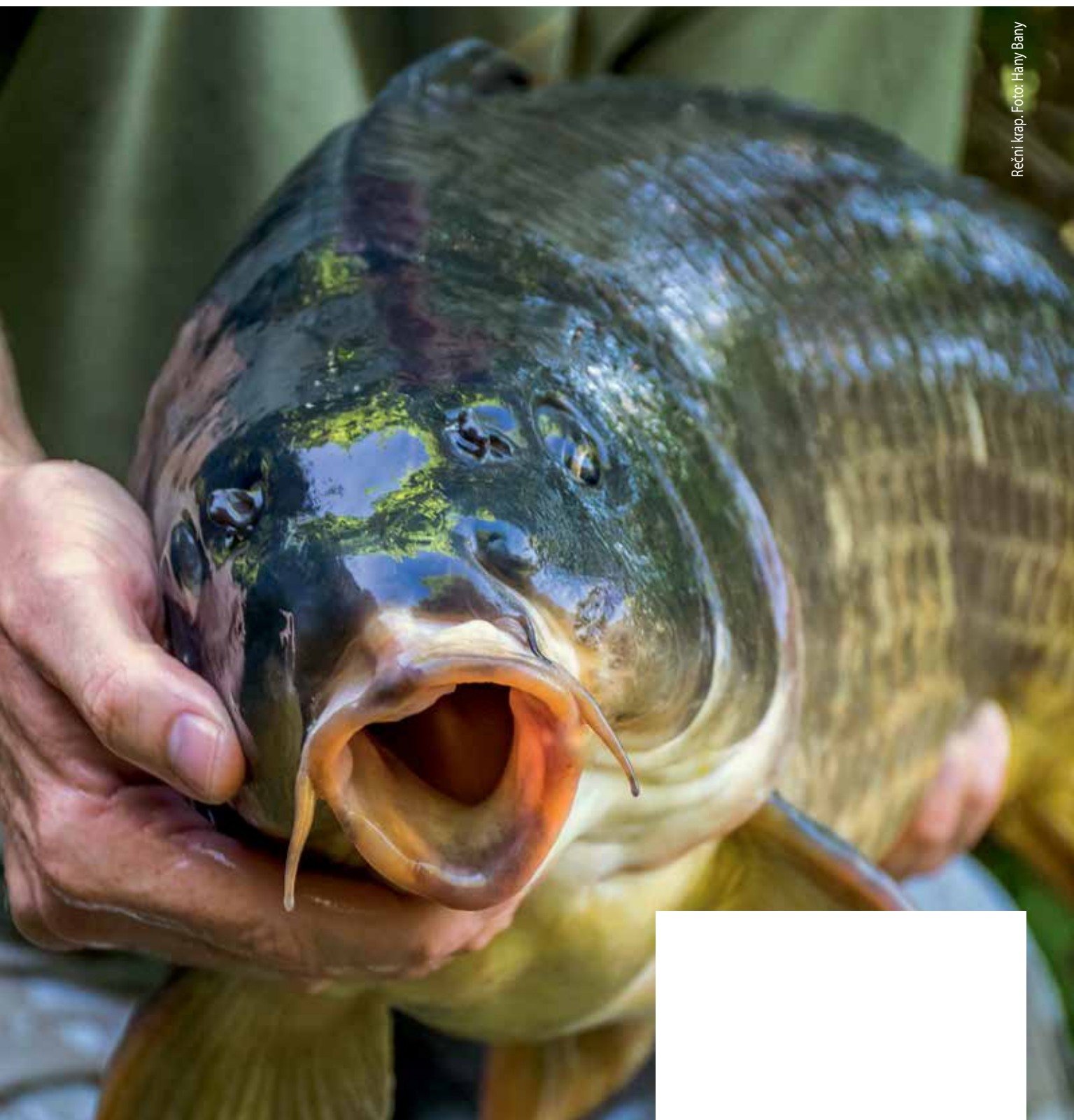


7-8

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2022
LETNIK LXXXI
ISSN 0350-4573



Rečni krap. Foto: Hany Bany



Ribiška Slovenije
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

telefon: 01 256 12 94
telefaks: 01 256 12 95
e-naslov: info.rzs@ribiska-zveza.si

NATEČAJ RZS ZA NAJBOLJŠO RIBIŠKO FOTOGRAFIJO

Ribiška zveza Slovenije ponovno razpisuje natečaj za najboljšo ribiško fotografijo, in sicer na tematiko »**Reka, jezero in ribič skozi ribolovne sezone**«. Osnovna motivika fotografije naj zajema ribiča, vodno telo in pokrajino v vseh letnih časih. Za lažjo vizualno predstavlo kandidatom priporočamo zglede naslovnice glasila Ribič. Izbrali bomo 13 najboljših fotografij in jih objavili na stenskem koledarju Ribiške zveze Slovenije za leto 2023.

Velikost datotek fotografij naj bo 2 do 4 MB v formatu .jpg in v resoluciji vsaj 300 dpi. Kandidate prosimo, da fotografije za natečaj pošljejo na RZS prek internetnih vmesnikov za pošiljanje večjih datotek (WeTransfer ipd.) na naslov sekretar.rzs@ribiska-zveza.si. Vsaka fotografija mora nositi ime in priimek avtorja, ime vodotoka in datum posnetka. Izbirna komisija bo pri pregledu fotografij prednost dajala še neobjavljenim posnetkom. Avtor izbranih fotografij obdrži vse moralne avtorske pravice, s podpisom avtorske pogodbe pa na RZS prenese vse materialne avtorske pravice do distribuiranja, reproduciranja, dajanja na voljo javnosti, predelave, elektronskega hranjenja in prenašanja fotografij. Prenos avtorskih pravic je izključen in je brez vsebinskih, časovnih, prostorskih in drugih omejitev. RZS si pridržuje pravico do uporabe izbranih fotografij tudi za druge namene svojega delovanja. Z oddajo fotografij bo RZS štela, da se avtor strinja z naštetimi pogoji.

Zadnji rok za oddajo fotografij je **31. avgust 2022**.

Prispele fotografije bo pregledala posebna tričlanska komisija RZS, ki bo izmed prispelih fotografij izbrala najprimernejše fotografije za odkup in objavo v koledarju. Komisija si pridržuje pravico do izbora števila fotografij in izbora kvalitete fotografij. Prav tako si komisija pridržuje pravico odločitve o podelitvi nagrad za fotografije, ki so:

1. mesto: dnevna ribolovna dovolilnica za revir Unica (ZZRS) **ali** večdnevna dovolilnica za lov krapovcev ali plenilk na Blejskem jezeru,
2. mesto: dnevna ribolovna dovolilnica za revir Soča (RD Tolmin) **ali** večdnevna dovolilnica za lov krapovcev ali plenilk na Šmartinskem jezeru,
3. mesto: dnevna ribolovna dovolilnica za revir Sava (RD Bohinj) **ali** večdnevna ribolovna dovolilnica za ribolov krapovcev – plenilk na Slivniškem jezeru.

Vseh 13 avtorjev izbranih posnetkov za ribiški koledar bomo honorirali po veljavnem ceniku RZS - kategorija naslovnica glasila. Neizbrane fotografije bomo v roku 15 dni od zaključka natečaja vrnili njihovim avtorjem.

Lep pozdrav in DOBER PRIJEM!

Marko KRAJNC, l. r.
predsednik komisije RZS
za promocijske aktivnosti

Dr. Miroslav ŽABERL,
predsednik
Ribiške zveze Slovenije



Vabimo vas na Svetovno prvenstvo v lovu rib s plovcem za mlade 2022.

Svečana otvoritev prvenstva bo
v četrtek, **4. avgusta 2022, ob 18.00** v Športni dvorani Radeče
in
zaključna svečanost s podelitvijo odličij in banketom pa
v nedeljo, **7. avgusta 2022, ob 18.30** v Športni dvorani Radeče.

Treningi bodo potekali od torka, 2. 8. 2022, do petka, 5. 8. 2022,
tekmi pa v soboto, 6. 8. 2022, in nedeljo, 7. 8. 2022.

Branko Zelič, l. r.
predsednik organizacijskega odbora

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 2974.
Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen številki 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Božičnik

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik:
Igor Kloboves

člani:
Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein, Egon Dolenc

ČASOPISNI SVET:
člani:

dr. Jože Ocvirk,
dr. Božidar Voljč

Lektoriranje:
Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Tiskarna SCHWARZ PRINT, d. o. o.

Vsebina

OBVESTILA

- Natečaj RZS za najboljšo ribiško fotografijo**
Marko Krajnc, dr. Miroslav Žaberl 202
Svetovno prvenstvo v lovu rib s plovcem za mlade 2022
Branko Zelič 202

DELO RIBIŠKE ZVEZE

- Seja Uredniškega odbora**
Strokovna služba 204
CIPS kongres
Dr. Miroslav Žaberl 204
Festival Dober dan
Uredništvo 204

POGOVOR

- Projekt vrh Julijcev - izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku**
Borut Jerše 205

PREDSTAVITEV RIBIŠKIH DRUŽIN

- Ribiška družina Kranj**
Uredništvo 208

RIBOLOV

- Lepota in divjina reke Iške**
Toni Janežič 210

ZASLUŽIJO SI NAŠO POZORNOST

- Uspešni sevniki »somarji«**
Jože Šmejc 213
Ribiška družina Laško je za svoje občane organizirala dan odprtih vrat
Jože Šmejc 216

ZGODOVINA TEKMOVANJ

- Muharski zbornik RZS (1. del)**
Drago Ornik 219

REPORTAŽA

- Večerni talni ribolov v reki Dravi (pri Rušah)**
B. Kramberger 222

RIBIŠKA PRIPOVED

- Nova voda**
David Babič 226

RIBIČI PIŠEJO

- Reka Djetinja**
Miroslav Žaberl 228
Za vodo gre ... in kaj
Dr. mag. sci. d. i. agr. Boris Skalin 229

- O reki, ribah in dogodkih ob vodi, ki je pomenila življenje in je življenje tudi poganjala ...**
Dr. Marjan Toš 230

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

- Janko Slatič je lenarški ribiški car**
Marjan Toš 232
Z ameriško veleposlanico ob Savinji
Franc Rebeušek 233
Na Branka Frumna se amurji enostavno »lepijo«
Oste Bakal 233

MLADI RIBIČ

- Sončni ostrž**
Boris Skalin 234
Krnica je dobra kot pica
Tim Dennis Dominik 234
Mladinski muharski tabor Osilnica 2022
Drago Ornik 235



V SPOMIN

- Branko Strajnar** 237
Ismet Krdžalić 237

MUHARSKI KOTIČEK

- Muharski meti - pozabljena veččina?**
Tomaž Modic 238

RIBIČI KUHAJO

- Postrvji fileji s špinačo**
Borut Jerše 239

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:

glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si.

Prispevke za glasilo Ribič je treba poslati uredništvu trideset (30) dni pred izidom, nujna obvestila pa dvajset (20) dni pred izidom.

Poslanih prispevkov ne vračamo, razen na avtorjevo željo. Izvirnike hranimo 15 dni od objave v glasilu.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Nenaročene prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo. Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovo zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

Uredništvo



SEJA UREDNIŠKEGA ODBORA

8. junija 2022 je potekala prva seja Uredniškega odbora v novem mandatu 2022–2027. Komisija je v novi zasedbi razpravljala o viziji in ciljih za prihajajoče obdobje. Predsednik komisije mora poiskati še enega člana, kot velela Pravilnik o izdajanju glasila. Uvedli bodo nove rubrike, kjer bodo ribiče obveščali o aktualnih temah in sejah, ter pravni kotiček, kjer bodo odgovarjali na pereče težave. Prav tako je treba spodbujati izbiro elektronske oblike prejemanja glasila ter pisanje in ustvarjanje ribičev – tako starejših kot mlajših. Urednica pripravlja navodila za pisce, ki bodo v pomoč pri pripravi prispevkov.

Strokovna služba

CIPS KONGRES

Kongres CIPS je potekal v času od 12. do 15. maja v Mehiki. Poleg sprememb Statuta ter sprejema tekmovalnih koledarjev in novih članic so v sekciji Fips Mouche več pozornosti namenili prihajajočim spremembam merjenja rib, ki naj bi šlo v smeri zaščite ulovljene ribe ter preprečevanja krmljenja z dvigovanjem talne hrane. Srečanje predsednikov ribiških zvez z območja Jadransko-Donavskih držav je od 20. do 22. maja potekalo v Zagrebu. Poleg sprejema tekmovalnega koledarja je bilo srečanje posvečeno Dnevu prehodnosti voda. Ob robu srečanja sta hrvaški in slovenski predsednik zvez govorila o problematiki skupnega upravljanja mejnih rek Kolpe, Sotle in Mure.

Dr. Miroslav Žaberl

FESTIVAL DOBER DAN

V Arboretumu Volčji potok je v soboto, 28. 6. 2022, potekal festival Dober dan, kjer je sodelovala tudi Ribiška zveza, skupaj še z drugimi nevladnimi organizacijami in združenji, kot so čebelarska, lovška, planinska, gasilska zveza in številni drugi. Pri popestritvi programa so sodelovali pevski zbori, šole, folklorne skupine, gledališče, mažoretke, lutke, historična glasba. Pokrajine Slovenije (Bela Krajina, Dolenjska, Koroška, Notranjska, Prekmurje, Primorska, Štajerska) so predstavile svojo bogato kulinariko. Festival je bil predvsem namenjen otrokom, vzporedno je potekala dobrodelna akcija zbiranja prispevkov za otroke, obbolele za rakom. Ribiška zveza je predstavila kasting, kjer so se otroci in odrasli lahko preizkusili v metu v tarčo. Predvsem je bila zanimiva igrlica lov rib z magnetom, ki je pritegnila tudi izkušene ribiče. Obiskovalci so posegali po zloženkah za mlade ribiče, knjižici Prvi koraki v svet ribolova in pa predvsem po glasilu Ribič. Za najmlajše so pripravili balone, sladkosnede pa so se lahko posladkali z baloni. Veliko zanimanja je požel tudi Martin Šircelj,



Stojnica RZS v prijetnem ambientu Arboretuma

ki je prikazal vezanje umetnih muh in tudi kakšno podaril. Tako festival kot tudi stojnica RZS sta bila odlično obiskana.

Uredništvo



Alge na površini jezera (foto: Miha Ivanc)

IZBOLJŠANJE STANJA DVOJNEGA JEZERA

PROJEKT VrH JULIJCEV - IZBOLJŠANJE STANJA VRST IN HABITATNIH TIPOV V TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU

Triglavski narodni park je edini narodni park v Sloveniji. Ime je dobil po Triglavu, ki se v osrčju parka dviguje najvišje (2864 m) in je hkrati tudi najvišji slovenski vrh. Razprostira se na severozahodu Slovenije ob meji z Italijo in blizu meje z Avstrijo ter na jugovzhodnem delu alpskega masiva. Obsega 840 kvadratnih kilometrov, kar je štiri odstotke površine Slovenije. Spada med najstarejše evropske parke; prvo varovanje sega v leto 1924, ko je bil ustanovljen Alpski varstveni park.

Območje Triglavskega narodnega parka je skoraj v celoti posebno območje varstva in posebno ohranitveno območje evropskega omrežja Natura 2000. Je kot edinstveno zavarovano območje v alpskem svetu, prednostno namenjeno ohranjanju ekosistemov in naravnih procesov, naravnih vrednot, pestrosti habitatnih tipov, živalskih in rastlinskih vrst ter kakovosti in pestrosti krajin. Leta 2018 se je v parku začel izvajati projekt VrH Julijcev, katerega osrednji namen je izboljšati stanje evropsko pomembnih vrst in življenjskih okolij oziroma habitatnih tipov, ki so vključeni v omrežje Natura 2000 na območju Triglavskega narodnega parka.



Miha Ivanc (foto: arhiv ZZRS)

V okviru projekta, ki ga financirata Evropska unija in Republika Slovenija (80 % sredstev je prispeval Evropski sklad za regionalni razvoj, 20 % pa Republika Slovenija), je en del namenjen tudi odstranjevanju rib iz Dvojnega jezera in vzpostavitvi ugodnejših razmer v jezeru. Ta del vodi Zavod za ribištvo Slovenije (ZZRS), ki je tudi eden od devetih partnerjev, ki sodelujejo v projektu. V okviru ZZRS je vodja projekta Miha Ivanc. Dvojno jezero spada tudi med vode posebnega pomena, s katerimi upravlja ZZRS.

Miha Ivanc je po izobrazbi univerzitetni diplomiran biolog. Na Zavodu za ribištvo Slovenije se je zaposlil leta 1995. V vseh teh letih je med drugim



Dvojno jezero (foto: Miha Ivanc)

opravljal sledeče naloge: vodenje vod posebnega pomena, pisanje mnenj pri posegih v vodni in obvodni prostor, priprava Ribiško gojitvenih načrtov, pričetek markiranja sulcev v slovenskih vodotokih, vodenje projekta LIFE Stržen (kjer ZZRS sodeluje kot partner). Leta 2018 se je ZZRS kot partner pridružil projektu VrH Julijcev, vodenje dela projekta s strani ZZRS pa je prevzel Miha Ivanc.

Zaprosili smo ga za pogovor, v katerem nam je pojasnil veliko zanimivih podatkov o projektu.

Kakšen je namen projekta VrH Julijcev?

Osrednji namen je izboljšati stanje evropsko pomembnih vrst in življenjskih okolij oziroma habitatnih tipov, ki so vključeni v omrežje Natura 2000 na območju Triglavskega narodnega parka. Projekt VrH Julijcev bo v naslednjih štirih letih pomembno prispeval k upravljanju edinega narodnega parka v Sloveniji in območij Natura 2000 v zavarovanem območju.

Katere ogrožene živalske vrste in habitati so zajeti?

Projekt je namenjen izboljšanju stanja osmih kvalifikacijskih vrst (alpska možina, veliki pupek, hribski urh, divji petelin, gozdni jereb, belka, kotorna, triprsti detel) in štirih habitatnih tipov (vrstno bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom (*Nardus stricta*) na silikatnih tleh, gorski ekstenzivno gojeni travniki, aktivna visoka barja), trde oligo-mezotrofne vode z bentoškimi združbami parožnic (*Chara* spp.) na območjih Natura 2000 v Triglavskem narodnem parku, stanje katerih je ocenjeno kot neugodno ali celo slabo brez pričakovanega izboljšanja v prihodnosti. V aktivnosti za izboljšanje stanja je vključena ena rastlinska vrsta (alpska možina), dve vrsti dvoživk (veliki pupek, hribski urh), pet vrst ptic (divji petelin, gozdni jereb, belka, kotorna, triprsti detel) ter štirje habitatni tipi (travišča na kisli podlagi, gorski ekstenzivno gojeni travniki, visoka šotna barja in visokogorska jezera) na skupni površini 303 hektarjev.



Izlov s kogoli (foto: Miha Ivanc)

Eden od partnerjev v projektu je tudi Zavod za ribištvo Slovenije. Kateri so še drugi partnerji?

Pri oblikovanju ukrepov za izboljšanje stanja v naravi sodeluje devet projektnih partnerjev. Poleg Javnega zavoda Triglavski narodni park, ki projekt vodi in koordinira, v projektu sodelujejo še: Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije - Kmetijsko gozdarski zavod Kranj, Občina Tolmin, Planinska zveza Slovenije, Turizem Bohinj - zavod za pospeševanje turizma, Zavod za gozdove Slovenije in Zavod za ribištvo Slovenije.

Kakšni so problemi Dvojnega jezera? Kateri so ukrepi za izboljšanje stanja?

Slabo stanje habitatnega tipa trdih oligotrofnih voda s parožnicami so povzročile vnesene ribe, ki so porušile strukturo in delovanje vodnih ekosistemov. Dodaten pritisk pa predstavlja množično sezonsko obiskovanje in različne rekreativne dejavnosti, saj se planinska koča nahaja slabih 100 m nad jezerom. Zaradi tega se izvajajo ukrepi za izboljšanje stanja Dvojnega jezera. Eden od bistvenih ukrepov je večkratno odstranjevanje jezerske zlatovčice in pisanca z uporabo posebnih mrež in z elektroizlovom ter odstranjevanje makrofitov, za katere je v projektu zadolžen TNP. Posledice delovanja planinske koče in aktivnosti njenih obiskovalcev se bo omililo z izvedbo optimizacije delovanja obstoječe male komunalne čistilne naprave ter njeno nadgradnjo, ki zagotavlja terciarno čiščenje odpadne vode (v sklopu projekta je za to zadolžena PZS). Vzpostavljen bo tudi sistem za ravnanje z blatom (dehidracija, stabilizacija). V poletnem obdobju se bo na tem območju okrepil nadzor v naravi (naloge TNP).

Kdaj se je pojavil problem rib v Dvojnem jezeru?

Jezerske zlatovčice so bile vnešene v Dvojno jezero leta 1991 s helikopterjem za namen ribolova. Ribe so se v jezeru razmnoževale in populacija je naraščala. Na poziv TNP smo v ZZRS leta 2018 naredili inventarizacijo rib v jezeru in poleg jezerskih zlatovčic našli tudi drugo vrsto, navadnega pisanca, ki naj bi prišel tja iz Bohinjskega jezera. Nacionalni inštitut za biologijo je izvajal monitoring jezera in ugotovil, da ribe pojedjo plankton, zaradi česar so se močno razmnožile alge. Ne gre zanemariti tudi vpliva planinske koče (200 ležišč) na Dvojno jezero. Pred letom 2000 se je stanje močno poslabšalo, pojavile so se zahteve po izlovu rib iz jezera. ZZRS je v letih 1999 in 2000 dvakrat opravil poskus izlova. Kasneje so želje po izlovu zamrle, rešitev se je našlo v kompleksnem projektu ureditve stanja več vrst in habitatov.

Kako je prišlo do sodelovanja Zavoda za ribištvo Slovenije v projektu?



Izlov z zabodnimi mrežami (foto: Miha Ivanc)



Merjenje fizikalno kemijskih parametrov (foto: Miha Ivanc)

ZZRS dobro sodeluje s Triglavskim narodnim parkom v upravljalnem načrtu parka, kjer so zajete tudi vode. Nekaj tekočih in stoječih voda posebnega pomena, s katerimi upravlja ZZRS, se nahaja v območju TNP. S pripravi na projekt smo začeli že leta 2016. Že v preteklosti smo opravili inventarizacijo rib v jezeru in tudi dva poskusna odlova. Rezultat uspešnega sodelovanja je tako tudi sodelovanje v projektu Vrh Julijcev, ki danes poteka v obojestranskem interesu. Treba je tudi omeniti, da se jezero nahaja na nadmorski višini 1680 m ter da je do tja mogoče priti le peš (približno 2 uri hoda od najbližjega parkirišča), dostava opreme pa je možna le s helikopterjem, kar predstavlja tako logističen problem kot tudi relativno velik finančni strošek.

Kakšna je vloga Zavoda za ribištvo Slovenije v projektu?

Zavod za ribištvo Slovenije (ZZRS) vodi odstranjevanje rib (jezerske zlatovčice in pisanca) iz Dvojnega jezera. Visokogorska jezera so zelo občutljivi ekosistemi, v katere so bile vnešene tujerodne ribe. Te niso prisotne samo v Dvojnem jezeru, ampak se nahajajo tudi v Črnem jezeru v Dolini sedmerih jezer. Naseljujejo tudi Krnsko jezero, ki pa je večje in globlje kakor Dvojno jezero. Tja so jih po 1. svetovni vojni vnesli Italijani. Naselitev rib je bila prepoznana kot eden dejavnikov poslabšanja stanja jezera.

Kako je s podobnimi primeri odstranjevanja alohtonih ribjih vrst v visokogorskih jezerih v svetu?

V Evropi do sedaj ni bilo veliko podobnih primerov, več pa je podatkov iz ZDA. O podobnih ukrepih razmišljajo Španci v Pirenejih. Podobne probleme z jezersko zlatovčico imajo tudi Italijani na visokogorskem jezeru v nacionalnem parku Gran Paradiso, ki leži še na višji nadmorski višini kot Dvojno jezero. Italijani so v okviru projekta LIFE BioAque uspešno odstranili jezersko zlatovčico iz nekaj jezer, na to temo pa so v letu 2018 organizirali

tudi kongres. Njihove izkušnje so bile zelo dobrodošle. V ZDA nezaželene ribe odstranjujejo tudi z zastrupljanjem oz. uporabo pesticidov, kemičnih substanc za odstranjevanje nezaželenih vrst rib. TNP sodeluje z narodnim parkom Crater Lake National Park. V letu 2019 je bil v Sloveniji na obisku tudi ihtiolog iz tega parka, s katerim smo začeli aktivno sodelovati tudi na ZZRS.

S projektom ste pričeli v letu 2018. Kako poteka vaše delo?

Pri vseh podobnih projektih do sedaj je šlo le za odstranjevanje jezerskih zlatovčic, ZZRS se je prvi soočil s kombinacijo dveh tujerodnih rib, jezerske zlatovčice in pisanca. Dvojno jezero leži na področju kraškega sveta. Nihanje vode je zelo veliko, tudi več kot 5 m. Tako sta ob nizkem vodostaju dve jezera, 5. in 6. Triglavsko jezero, večino leta pa je to eno jezero. Pri tem je značilno, da je lahko temperatura v zgornjem jezeru do 4 stopinje nižja kot v spodnjem. V ZZRS smo se odlova jezerskih zlatovčic lotili z zabodnimi mrežami. To so prozorne mreže, z različno velikimi okni, ki jih ribe ne vidijo in se v njih zataknejo. Pri tem so nam bile dobrodošle izkušnje, ki so nam jih posredovali Italijani. Na povsem drug način smo se morali lotiti izlova pisanec. Gre za manjše ribe, velike do 15 cm, ki se hranijo z manjšim planktonom. Lahko se zelo razmnožijo in so v visokogorju še bolj problematične kot jezerske zlatovčice. Pisance odstranjujemo s pomočjo elektro agregata. Pisanci se radi zadržujejo v plitvinah, v bolj topli vodi. Ob obali postavimo t. i. električno bariero, ki omami pisance, ki jih nato polovimo. Obe vrsti lovimo tudi z ribjimi pastmi (kogoli), ki jih postavimo v vodi ob obali, pravokotno na obalo. V letu 2021 smo pričeli izlavljanje pisanec tudi s posebnimi mrežami, ki smo jih razvili skupaj s češkim proizvajalcem mrež.

Kakšni so rezultati do sedaj?

Projekt sedaj poteka že štiri leta. Vmes je bilo delo oteženo tudi zaradi epidemije covida. Vse uplenjene ribe smo registrirali po številu in teži, na ujetih ribah pa bodo opravljene tudi raziskave glede onesnaženja rib s plastiko. Po dveh letih odlova ugotavljamo, da je danes jezerskih zlatovčic v jezeru bistveno manj, pisanec pa tudi. Dejstvo je, da se vseh rib (predvsem pisanec) ne bo dalo izloviti. Upamo pa, da bo drastično zmanjšanje števila rib ob hkratnih ostalih uspešnih ukrepih za sanacijo stanja v Dvojnem jezeru izboljšalo stanje jezera.

Kako naprej?

Glede na vse težave v letih 2020 in 2021 se projekt podaljšuje za eno leto, tako da načrtujemo izlov rib še v letu 2023. Tudi kasneje se bo izvajal vsaj monitoring stanja v jezeru, Nacionalni institut za biologijo bo spremljal rezultate, in sicer predvsem kako se obnavlja plankton. Iščejo pa tudi rešitve za nadaljevanje izlova rib tudi v prihodnje.

Borut Jerše



Zgoraj zlatovčica, spodaj pisanec (foto: Miha Ivanc)

RIBIŠKA DRUŽINA KRANJ

RD Kranj se ponaša z več kot stoletno tradicijo, saj je prav v vodah zdajšnje RD Kranj uspelo umetno vzrediti prve potočne postrvi, in sicer je to med leti 1878 in 1889 uspelo pokojnemu Ivanu Franketu, začetniku sladkovodnega ribištva na Slovenskem. V letu 1953 se je RD Kranj preoblikovala v obliko javnega društva z revirji, ki jih ima še danes.

Sami začetki o organiziranem ribištvu na območju današnje RD segajo v drugo polovico 19. stoletja. V obdobju Avstro-Ogrske je profesor Ivan Franke med leti 1878 in 1889 na Savi pri Okroglem začel z ribogojstvom, kjer je smukal in umetno oplojeval potočne postrvi. Profesor Franke je tudi vnesel šarenko v naše vode. V času pred drugo svetovno vojno so smeli loviti samo tisti, ki so imeli »koncesijo« za ribolov na našem območju. V večini so bili to posamezni pomembneži in veljaki, kot na primer: g. Mayer, g. Majdič, dr. Valič, postajenačelnik Toporiš in drugi. Po drugi svetovni vojni, spomladi 1946, pa je kmetijsko ministrstvo vse vode na Gorenjskem razdelilo na 15 revirjev, ki so bili združeni v tako imenovano »Ribiško zadrugo«. Na vodah, s katerimi opravljamo danes, so tako bili 3 revirji, in sicer:

- revir 13 je bila Kokra s pritoki do izvira in v njem so gospodarili: g. Jocič, g. Bukovnik, g. Slanc, g. Virnik in župnik Volk;
- revir 14 je obsegal Kokro od Britofa do Save in pritoka Rupovščice. V njem so gospodarili: g. Fock, g. Levičnik, g. Šiling, g. Adamič in g. Vreček;
- revir 15 pa je obsegal reko Savo med Kranjem in Medvodami in v njej so gospodarili g. Šimunac, g. Fock, g. Levičnik, g. Preisig, g. Eri, g. Hrovat in g. Kovačević - oficir JLA, znan kot »ribič z bombami« ... Takrat se je lovilo na vse vrste vab in število ulovljenih rib ni bilo omejeno, le lov z mrežami je bil prepovedan. Lovopust in najmanjša mera pa sta bila podobna današnjim.

Osnovni podatki

NASLOV: Ulica Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj

SPLETNO MESTO: <https://rdkranj.si/>

ELEKTRONSKI NASLOV: info@rdkranj.si

Preglednica 1: Članstvo v RD Kranj na dan 17. 6. 2022

Kategorija	Število članov
Polnoletni	174
Pripravniki	59
Mladi, študenti	23

Revirji

► Sava Muharski Revir

Muharski revir se začne pri Majdičevem jezu in konča pri manjšem mostu 2 km nižje pri tovarni Planika, ter reka Kokra od jez pri tovarni HE Standard do sotočja s Savo. Je pravi raj za ribolov na salmonide, kjer si posebno mesto zaslužijo veliki lipani in postrvi. Reka je široka, z enim večjim jezo (in en podrti jez/prag in en cel) ter razgibanim tokom, kjer se lahko preizkusite v vseh tehnikah muharjenja. Dovoljeno je muharjenje in vijačenje z umetno muho. Uporaba obtežilnika pri vijačenju ni dovoljena, dovoljena je uporaba vodne kroglice (samo v bazenčku).

► Sava Ciprinidi – Salmonidi

Od mostu pri tovarni Planika se začne ciprinidno-salmonidni revir, kjer se voda že nekoliko umiri in je zelo bogata z belo ribo, predvsem s podustjo in klenom. Jezero se prične takoj za slikovitim kanjonom (uradno pri mostu pri Plaiki, dejansko pa še višje), ki je dolg okoli 2 km in je že sam po sebi lepa atrakcija in je dostopen samo



Trbojsko jezero

s čolnom. Jezero daje preživetje številnim roparicam, kot so: sulec, krap, ščuka, som in smuč, ki ob obilici hrane zrastejo do rekordnih velikosti. Prav tako pa se na vijačenje lahko ujame velika šarenka ali potočna postrv. Načina ribolova na salmonide sta muharjenje in vijačenje, dovoljene vabe za lov salmonidov so umetne muhe, blestivke, tvisterji in voblerji. Lov ciprinidov izvajamo z beličarjenjem, talnim ribolovom ali na umetne vabe. Pri lovu z umetno muho se lahko lovi s pomočjo vodne kroglice. Lov soma je dovoljen na drobovino, šop deževnikov, mrtvo ribo, ribje meso, glavonožce ter meso ptic in sesalcev, ki ga je možno kupiti v legalni prodaji.

► Kokra

Kokra je prava alpska reka, ki izvira v treh krakih pod Virnikovim Grintavcem na višini med 1100 in 1300 m. V Spodnjem Jezerskem se združi z Jezernico, ki priteče iz Planšarskega jezera. Do Predddvora teče po ozki dolini, ko priteče na Kranjsko ravan, pa se ji strmec zmanjša. Pod naseljem Visoko se vreže v konglomeratne sklade in v Kranju tvori že pravi kanjon. V Savo se izliva po 33 km toka in se spusti za skoraj 950 m nadmorske višine. Do Predddvora ima Kokra izrazito hudourniški značaj, pa tudi v Kranju so ogromne razlike v pretoku – minimalni je 1 m³ na sekundo, srednji je 7 m³ na sekundo, maksimalni pretok pa je bil kar 222 m³ na sekundo! Pomembnejše pritoke, razen Jezernice, dobiva z desne, izpod Storžiškega pogorja. Dolvodno si za Jezernico sledijo: Reka, Koritnica,



Kokra

Vobnica, Čemšenik, Bistrica – iztok iz Črnjave, Belca in največji pritok Rupovščica. Vsi pritoki, razen dela Rupovščice, so gojitveni. Lovni revir sega od Kranja do Jezerskega, vključno s Planšarskim jezerom. Revir Kokra sega od Kranja do kmetije Povšnar, revir Kokra – pritoki pa od kmetije Povšnar navzgor.

Ribe in način ribolova v Kokri. V spodnjem toku reke, nekako do betonskega jezua pri Oljarici v kraju Britof, živijo lipani, potočnice, šarenke in kleni, navzgor od Britofa se kleni ne pojavljajo, lipana pa zasledimo do jezua v Predvdoru. Gorvodno od Predvdora vedno bolj prevladuje avtohtona potočnica. Ribolov je dovoljen le z muharjenjem.

► Zbiljsko jezero

Po hidrocentrali Mavčiče se tok Save ponovno nekoliko okrepi, vendar ga kmalu zaustavi drugo akumulacijsko jezero – Zbiljsko jezero, ki je še posebej v poletnih mesecih tudi lep turistični kraj, kjer je na levem bregu kamp Dragočajna, na desni pa Čolnarna Zbilje s spremljajočimi se turističnimi objekti. Revir je znan predvsem po lovu ščuk, saj so bili tu ujeti rekordni primerki. Ugodno na ščuko vpliva predvsem travinje v vodi, saj nudi dobre pogoje za drst. Prav tako pa boste v jezeru lahko lovili smuče, sulce (v sezoni na ustrezno karto), krape, podusti in velike postrvi. Dolžina revirja je 7 km, površina 69 ha, vrsta vode je mešana salmonidno ciprinidna. Najpogostejše vrste rib so: šarenka, klen, krap, podust, ščuka, rdečeperka in rdečeoka.



Zbiljsko jezero

► Jezero Črnava

Jezero Črnava se nahaja le nekaj kilometrov od mesta Kranj, pri kraju Predvdor. Poleg jezera se nahajata tudi hotel Bor in Grad Hrib. Sam kraj nudi obiskovalcem mir, sprehode, izhodišče za planinske ture in različne športne dejavnosti. Ribolov je dovoljen od 1. 3. do 30. 9.

► Planšarsko jezero

Planšarsko jezero je nastalo s poglobitvijo močvirnatga travnika in zaježitvijo Jezernice na mestu nekdanjega pleistocenskega jezera. Jezerce pred zasipavanjem Jezernice ščiti jez in vodni zadrževalnik, saj hudourniški potok izpod gora nanaša obilo materiala. Jezero je nastalo zaradi turistične rabe in ima največjo globino okoli 2 m, naravni življ v njem pa so majhne potočnice, ki se pozimi, ko jezero na debelo prekrije led, umaknejo po potoku navzgor. RD vsako leto vanj vloži tudi šarenke, ki zelo hitro rastejo, saj je voda zelo bogata s postranicami. Ribolov je dovoljen z muharico, vodno kroglico in tudi blestivko. Ribolovna sezona se začne 1. 3. in traja do 30. 9.

► Ribnik Stražišče

Revir Stražišče je ribnik, ki je bil obnovljen leta 2009, tako da sedaj omogoča lep lov na krapa, linja, ostriže in druge vrste ribjega

drobiža. Jezero je po obnovi veliko približno 1,5 ha in globoko do 3 m. Napaja se v glavnem iz podtalnice, ob močnejših nalivih pa tudi iz površinskih voda, ki prihajajo iz Jošta. Poleti se segreje do 25 °C, pozimi je nekaj mesecev zamrznjeno. Na V strani se nahaja rezervat, ki omogoča dobro naravno drst vsem ribam, v njem prevladuje krap. Lov je mogoč s S in Z strani jezera. Ribnik se nahaja v opuščeni izkopni jami ilovice, ki so jo v preteklosti uporabljali za izdelavo opeke, zato se temu kraju še vedno reče Cegelnica v Stražišču. Dostop je preko Stražišča pri Kranju, kjer sredi vasi zavijemo na cesto proti Joštu, čez približno 200 m pa levo proti podjetju Bauimex oz. puškarni. Ko po 700 m pridemo do gozda (tik pred puškarno), zavijemo desno na makedamsko pot in čez približno 600 m pridemo na urejeno parkirišče. Ribnik je urejen tudi za dostop ribičem - invalidom.

► Ribnik Račnik

Jezerce je umetnega nastanka, nastalo je z zaježitvijo gojitvenega Želinjskega potoka, ki izvira v osrednjem delu Udin boršta in se pri Tenetišah po približno 5 km izliva v Parovnico – Rupovščico. Začetno zaježitev so v šestdesetih letih 20. stoletja ustvarili lovci za gnezdišče rac, po dogovoru pa je RD Kranj povišala nasip in nastalo je umetno jezero z dolžino okoli 120 m in širino 70 m. Gladina je na 424 m nadmorske višine, največja globina pa dosega okoli 2,5 m. Poleti se voda ogreje do 25 °C, pozimi pa je več mesecev zamrznjeno.

► Rupovščica

Rečica Rupovščica zbira svoje povirne vode izpod zahodnega dela Storžiškega hribovja – Kriška gora, Tolsti vrh in Polana. Vodotok je dolg kakšnih 14 km, izviri so na višinah od 600 do 1000 m nadmorske višine. Največji pritoki z leve strani izpod Storžiškega pogorja so: Milka, Stražnica in Goričnica, z desne strani iz konglomeratne terase Udin boršt pa Želinjski potok in Novaki. Ribe v vodotoku: voda je lovna v dolžini 7,5 km od izliva do zadnjega jezua pri nogometnem igrišču v Tenetišah. V delu vodotoka od izliva do jezua pri nekdanji žagi in mlinu na Illovki je poleg potočnic, šarenk in klenov tudi precej lipanov. Nad jezom je najlepši in izredno težko dostopen kanjonski del vodotoka (1 km), pod nekdanjo žago na Kokrici pa so tolumni globoki do 5 m. Na Kokrici so v vodi tudi ostriži, krapi, perke in oke, linji, ščuke in celo som, vzrok pa je pritok Belca, ki je iztok iz jezerc na Brdu in ob visoki vodi pride do pobega v Rupovščico.



Srednja vas

► Zadrževalnik Srednja vas

Zadrževalnik se nahaja v Srednji vasi pri Šenčurju. Zadrževalnik ima površino le okoli 150 m², tako da je v njem dovoljen le ribolov ujem in spusti. Ker je okolica jezera urejena in dostopna, je še posebej primeren za lov invalidov in mladih ribičev. V njem je veliko krapov, do teže 3 kg, kot tudi klenov. Napaja ga potok Olševnica, ki pa v poletnih mesecih občasno presahne in v tem primeru zadrževalnik za lov zaradi slabih življenjskih pogojev zapremo. Globina zadrževalnika je 1,5 m.

Uredništvo,

povzeto po spletni strani RD Kranj; foto: Marko Berčič



Neokrnjena narava kanjona reke Iške

LEPOTA IN DIVJINA REKE IŠKE

Z reko Iško upravlja ribiška družina Barje. Spada med salmonidne vode, zato je na njej dovoljeno loviti izključno s tehniko muharjenja.

Svoje prve korake v svet muharjenja sem naredil prav na svoji domači reki Iški. Lahko rečem, da sem že od malih nog hodil in spoznaval lepote reke. Vedno znova me navdušuje s svojo lepoto, neokrnjeno naravo, ki jo ponuja. Včasih ostanem brez besed, ki bi lahko opisale to prečudovito naravo samega kanjona. Prav vsak obisk revirja mi spiše novo zgodbo, za kar sem neizmerno hvaležen.

Že kot otrok sem komaj čakal, da so prišli poletni meseci. To je pomenilo, da me bo oče znova peljal v kanjon Iške. Ko je bil oče otrok, ga je v kanjon vozil njegov stric. No, on je vse te izkušnje in doživetja, ki sta jih s stricem preživela, prenesel name. Mnogi boste odgovorili, pa zakaj sta čakala šele na poletne dni? Ko imaš tako zagretega otroka za ribolov, kot sem bil sam, mu težko razložiš, da ne sme ves čas stati v vodi. Ja, bil sem tako majhen, da enostavno visokih ribiških škornjev za mojo številko noge ni bilo. Zato sva v kanjon hodila v pohodnih čevljih ali supergah z dobrim podplatom, da mi v vodi ne bi drselo. Res je, da voda tudi poleti visoko v kanjonu stežka presega 15 stopinj. Nekateri deli reke so toplejši, če so izpostavljeni soncu, kar ob niz-

kem vodostaju vodi tudi do pojava zelenih alg. Vendar je že občutek toplote sonca, ko nisi v vodi, super. Vedno ko se je bližal dan odhoda v kanjon, ponoči nisem skoraj nič spal. Občutek in pričakovanje, kaj se bo dogajalo v kanjonu, mi nista dala miru in ta občutek imam še danes. Najraje se v kanjon odpravim z očetom ali sam. Z očetom mi je super, saj res vedno obujava spomine in doživetja, ki sva jih že doživela in nama jih je ponudil sam kanjon. Tokrat pa sem se v kanjon odpravil sam. Tudi to mi ni nikakršen problem, saj ko pridem v svoj svet, preprosto zacvetim. Pozabiš na vse skrbi in probleme, ki jih pustiš daleč proč. Ura je bila pet zjutraj in čas je bil, da se odpravim v sam kanjon Iške, res ne bi rad zamudil najboljših trenutkov, ki se po navadi dogajajo zjutraj.

Odločil sem se, da bom odšel v sam kanjon reke Iške do dela, ki se mu reče votli kamen. Nahaja se v bližini sotočja reke Iške in pa reke Zale. Da prideš tja, ti vzame kar nekaj časa in pa predvsem energije, saj pot ni povsem enostavna in dostopna. Ob misli, da pa si še v visokih škornjih, vam pa povem, da to še zdaleč ni enostavno. Je pa vredno vsake



Potočna postrv, ki je prijala na graševca.



Prelepe brzice in tolmoni

kaplje znoja in napora. Ko hodim po kanjonu, vedno hodim po planinskih poteh, saj si ribolov pustim za kasneje. Moje izkušnje in preizkušanje so mi pokazale, da sem veliko več ujel, če sem se spuščal po vodi dolvodno.

Vreme je bilo super, ko prideš v sam kanjon, vam povem, da vam nikoli ne bo vroče. Končno sem prišel do svojega cilja, kjer bom začel loviti (votli kamen). Že takoj ko se spustim do samega kamna, dobim res tako lep občutek, ki ga enostavno ne morem opisati. Voda je res prekrasne barve in že stežka čakam, da začnem s prvimi meti. Vedno preden začnem loviti, si vzamem par minut, da opazujem, kaj in kako se dogaja na vodi. Te dragocene izkušnje mi je podaril Mikec, za kar sem mu neizmerno hvaležen. Tudi oče mi vedno govori: »Vzemi si čas in poslušaj naravo. Nikoli se ti ne sme muditi. Ribe bodo že počakale.« Začnem obračati kamne in gledati po vejah, da vidim, kaj od muh dejansko leta po zraku in je pod samimi kamni. Največ je bilo črnih mravelj in pa šašev. Seveda se odločim, da bom začel s temi. Muhe si vežem sam, tudi tega sta me naučila Mikec in pa dolgoletni prijatelj Luka, ki slovi kot eden boljših vezalcev muh pri nas. Luka se je odločil tudi za predajanja znanja in muh naprej, v ta namen je tudi ustvaril spletno stran.

Začel sem z mravljami. Mogoče jih ne delam ravno estetsko dovršene, ampak dokler muha dela, se ne bom pritoževal. Že pod samim votlim kamnom je lep tolmunček, v katerem se velikokrat skriva kakšna lepa riba. Takoj vržem in počasi vlečem. Takoj pridivja lepa potočna postrv. Lepo prime, ampak se na žalost sname. Vržem in čakam, da morda dobim popravni izpit, vendar brez uspeha. Rečem si *kanjon je še dolg* in vem, da bo na vodi še ogromno dogajanja. Počasi se pomikam navzdol po sami reki. Veliko časa poskusim hoditi po suhem, da se izogibam nepotrebnemu

brodenju po vodi. Vmes zna presenetiti tudi kakšna kača. Res jih ne maram, ampak jaz sem na njihovem terenu in ne one na mojem. Tolmuni, brzice, prečudovit kanjon skrbijo za neverjeten občutek, ki ga lahko ponuja le prava divjina. Na vodi je bilo veliko dogajanja. Male šarenke si sledijo ena za drugo. Lahko rečem, da ima vsaka brzica svojo ribo. V veliko predelih, kjer se voda ustavi in si sledijo tolmoni, pa je koncentracija rib večja. Ribe v samih tolmunih so zelo zelo previdne. Veliko težje jih je prelisičiti kot pa v samih brzicah. Čez čas se dogajanje na mravljo in šaša ustavi. Takoj sprememba taktike. Izkušnje, ki sem jih z leti dobil, so me vodile k temu, da sem zvezal posebno muho, ki je res na prvi pogled čudna, vendar vam povem, da dela. Ni večjega užitka za muharja, ko mu uspe izdelati neko muho, ki na vodi res dela. Vem, da ko se riba na reki Iški ustavi, jih na svojo kreacijo še vedno prelisičim. Nadaljujem z ribolovom. Za sam lov uporabljam palico trdote 4 z vrstico. Na koncu vrvice pa uporabljam enostavno laks fluorocarbon debeline 0.16 mm. Laks služi temu, da je neviden v vodi, kar nam omogoča lažje preliscenje ribe. Po nekaj sto metrih pridem do dela, kjer se nahaja velika kaskada in pa voda, ki se na delih ustavi in lepo zapeni vodo. Takoj zatem sledi lep, dolg tolmun, ki s svojo barvo vsakogar naravnost očara. Na tem delu se odločim za rdečo nimfco, ki sem jo prav tako zvezal za reko Iško. Hitro jo zvežem in spustim lepo v peno in pustim, da jo tok počasi nosi navzdol. Takoj sledi lep prijem. Vedel sem, da tole pa že ni riba, ki sem jih lovil pred tem. Morate vedeti: v sami reki Iški je povprečna dolžina šarenke približno 15 cm. Tudi potočne postrvi se gibljejo v istem povprečju. Z vztrajnostjo pa se še vedno najdejo zelo lepe, ki lahko gladko presegajo tudi čez 40 cm. Takoj ponovim met in res na isti točki znova sledi močan prijem. Dvignem palico in sledi lepa borba, riba se kar noče in noče pokazati in priti na površje pene. Naposled se le pride pokazati – res, da je vrstico lepo odvlekla dolvodno v tolmun, ampak z malo truda je v moji mreži. Tukaj je lepa šarenka, ki me je s svojo velikostjo res presenetila. Ponavadi dobim v kanjonu Iške majhne šarenke, tokrat pa me je šarenka z dobrimi 35 cm res presenetila. To ni bila vložena riba, saj je bila ulovljena visoko v kanjonu – to je bila prava iška lepota. Hitro fotografiranje za spomin in gremo nazaj v svoje kraljestvo. Res mi je polepšala dan. Še zdaleč pa nisem bil niti blizu koncu.

Ribolov se je nadaljeval. Ribe so si sledile, vendar nič večjega. Prav za vsako, ki jo ujameš, veš, da je zrastle prav v tem kanjonu, kar ima tudi svoj čar. Žele sem ujeti kako lepo potočno postrv. Vem, da se še najdejo, vendar so zelo zelo redke. Sledijo si brzice in tolmoni. O veliki potočni postrvi pa ni ne duha ne sluha. Končno pridem do dela reke, kjer sem stoodstotno prepričan, da so notri lepe potočke. Pri tem delu se mi pridruži tudi brat Jaka. Vendar on ni ribič. Rad



Utrujanje ribe



Slika za spomin in hitro nazaj v svoje tolmane.

pa gre zraven v naravo. Sprememba taktike. Na tem delu je voda zelo hitra, potem pa se znova razširi v lep, globok tolmun. Ta se razprostira tudi v nizko vodo, kar je super. Da se zelo lepo priti zraven, brez močnega hrupa po vodi. Odločim se, da bom na tem delu poizkusil z graševcem. Hitro ga zvežem in začnem metati. Mečem naravnost v brzico in pustim, da graševca ponese mimo velike skale na sredini. Prepričan sem, da bom tam ujel lepo potočko. Vsako leto jo dobim na istem delu reke. Večkrat poizkusim, vendar brez uspeha. Na isto mesto sem zagotovo vrgel čez dvajsetkrat. No, naenkrat vidim lepo senco ribe malo nižje od skale. Še nekajkrat vržem in vidim, da riba sledi vabi. In po dveh sledenjih lepe ribe pride do prijema. Evo, pa jo imam – res lepa potočka na koncu palice. Takoj vidim lepo, že kar temno rumeno barvo po trebuhu. Res uživam v vsakem trenutku borbe.



Znamenitost, ki ga je ustvarila reka Iška (votli kamen).

Ko se že odločim, da bom ribo zajel s podmetalko, pa se zgodita razočaranje in nočna mora vsakega muharja. Riba se odpne. Sprva sploh nisem dojel, kaj se je ravno kar zgodilo. Vse se je zgodilo v mirnem delu vode. Riba je bila res utrujena, pa vendar je zbrala moči, da mi v mirnem delu pobegne. Ampak časa ne gre zavrteti nazaj. Lepa riba je ušla. Dobil sem le lepo fotografijo, ki jo je uspelo posneti bratu. To mi ne bo pokvarilo dneva. Premaknem se še nižje od mesta. Prišel sem do dela vode, kjer se voda povsem umiri in svojo pot nadaljuje v še en lep smaragdni tolmun. Znova se odločim za graševca. Na teh delih je nekje že veliko sonca, ki je prisotno cel dan. Vodostaj vode je bil res nizek in ob robu vode so bile zaradi tega že zelene alge. Rekel sem si: »Samo še ta del odlovim in končam!« Mečem in mečem brez dogajanja. Potem pa sledi rahel prijem in seveda zategnem. In, evo jo, na koncu palice je bila spet potočna postrv. Ni bila take velikosti kot tista, ki mi je ušla, vendar je bilo v redu za obliž na rano. Tako lepih barv, kot so iške potočne postrvi, res ponuja le malo slovenskih vod. Dan se je zaključil na izredno lep način. Z ribolovom sem bil zelo zadovoljen, le z malo grenkim priokusom. Ampak to je ribolov. Enkrat da, drugič vzame. Z bratom naju je čakala še pot nazaj do avta. Po 20 minutah hitre hoje prideva do grabljic, kjer so se že zbirali ljudje. Res sem vesel, da divjina, v katero hodim loviti, ostane divjina in ljudje res redko zahajajo v njo. Tisti, ki pa že hodimo, jo znamo ceniti in jo pustimo tako, kot je. Zavedati se moramo, da smo mi gostje. Zato nas ne sme presenetiti, če na poti srečamo medvede, kače, srne. Voda je zelo čista in nudi dom potočnim rakom. Mi smo na njihovem terenu, ne oni na našem. Moramo znati ceniti to, kar imamo. Ni lepšega, ko veš, da hodiš po kamnih in naravi, kamor v veliki večini še ni stopila človeška noga. Revir Iške me spominja na tako znani film (Reka poje mi). Ta film sem gledal že nešteto krat. Zelo pa sem vesel, da imam možnost, da v tem kanjonu svoj film živim.

Vsi, ki si želite doživeti divjino v vsej svoji lepoti, morate obiskati ta revir. Spisali boste neverjetno zgodbe, ki jih ponuja ta prekrasna reka. Riba niso največjih velikosti. Dobili boste ogromno majhnih domorodnih šarenk, a med vsemi temi še vedno obstajajo zelo lepi primerki čiste potočne postrvi, ki pa se ne pustijo ujeti ravno vsakodnevno. Ravno zato je ribičem še večji izziv, ki si ga lahko postavijo. V revir se bom vedno vračal z največjim veseljem, saj mi vedno nudi nove zgodbe in dogodivščine, ki jih lahko nudita le neokrnjena narava in kanjon reke Iške.

Toni Janežič

USPEŠNI SEVNIŠKI »SOMARJI«

V toplih julijskih dneh, ko je ozračje že ogreto na zeleno dopustniško temperaturo, se te vremenske spremembe razveselimo tudi športni ribiči, saj nastopi že težko pričakovano ribolovno obdobje lova somov kapitalcev. Slednje v ribiču prebudi prijetno ribolovno strast z vprašanjem, le kako velikega soma mi bo v tej ribolovni sezoni namenila ribiška sreča?

V Sloveniji imamo lepo število izjemno uspešnih ribičev, tako imenovanih »somarjev«, ki so večkrat nazorno predstavljeni in jih imamo priložnost spoznati s pomočjo našega glasila Ribič. Članek, v katerem tokrat predstavljamo uspešne športne ribiče v lovu na največjo ter najtežjo omenjeno »trofejno« sladkovodno ribo, je nastal pred uradnim odprtjem lova, kot to določa pravilnik o sladkovodnem ribolovu, naše krovne športno ribolovne organizacije, Ribiške Zveze Slovenije.

Naši tokratni gostje so dolgoletni (z izjemo najmlajšega člana Kristjana) člani Ribiške družine Sevnica, ki ji že dve desetletji uspešno predseduje dr. Sandi Kosmač, ki je med sevniškimi ribiči zelo cenjena oseba.

Srečujemo se ob reki Savi in ob tem »modrujemo« ter izmenjujemo zelo pomembno tehnično tematiko, kako in s čim prelisičiti trofejno ribo. To so zelo prijetna druženja, ki človeka razvedrijo in mu obenem lahko razodenejo prav tisto, na kar sam do danes ni niti pomislil, kar je zelo pomembno za uspešen ribolov in kar tudi potrjuje znani ljudski rek: da se človek v življenju uči ves čas.

Med našimi današnjimi sogovorniki si prav gotovo posebno pozornost zasluži naš ribiški sotovariš – prijatelj **Ludvik**



Kristjanu je iz valov reke Save uspelo potegniti »lepo raščenega« soma.



Viki zna ujeti »pravega«.

Cvirn, starosta RD Sevnica, ki je zvesti član sevniških ribičev že polnih 52 let. Njegova vitalnost in bistrost potrjujeta, da je bil v mladosti izvrsten atlet kranjskega atletskega kuba Triglav pa tudi uspešen šahist in dijak tehnične tekstilne šole



Brane je ujel največjega.



Ludvik s svojim trofejnim somom.

v Kranju. Po uspešno končanem šolanju na Gorenjskem se je Ludvik vrnil v domači kraj ob reki Savi in kar 30 let kot šahovski mentor uspešno prenašal znanje mladim Sevnčanom, med katerimi ohranja svojo aktivnost podobno, kot jo med sevnikiškimi ribiči.

Naš Ludvik že vrsto desetletij neizmerno uživa v lovu trofejnih rib, kot so: som, ščuka ali smuč. Naš sogovornik nam je zaupal zanimiv dogodek: »Bilo je leta 1974, ko sem se odpravil k reki Savi na lov ščuke. Pred samim začetkom ribolova sem vraževerno preizkusil srečo, da morda najdem štiri-, pet- ali celo šestperesno deteljico. In ne boste verjeli, našel sem vse tri, kar je bilo znamenje za uspešen ribolov, saj mi je že pri drugem metu »blinkerja« prijela moja prva ščuka, težka 4,5 kg in me nepopisno osrečila. To je bil moj nepozabni dogodek, pa čeravno sem jih na reki Savi doživel res veliko. Rad se spominjam številnih prijemov lepih smučev, ščuk in še posebno somov. Moj največji som je tehtal dobrih 21 kg, a menim, da bom ujel še večjega.«

Naslednji zanimivi sogovornik je naš dolgoletni ribiški prijatelj **Viki Košar**, ki je nedvomno najuspešnejši športni ribič RD Sevnica. Odlikuje ga neizmeren občutek, lahko bi rekli prirojen sedmi čut, kako ujeti ribo v težkih in zelo zahtevnih pogojih ribolova. A temu se ni čuditi, saj ga je njegov oče takoj, ko je Viki shodil, vzel s seboj na ribolov. Že pri petih letih je sam odhlačal k reki Savi. Kasneje je malega dečka iskala zaskrbljena množica Sevnčanov, a zgodba se je na koncu le

srečno končala, nam zaupa naš sogovornik. Od takrat pa vse do današnjih dni se naš ribiški prijatelj navkljub svojim 62 letom starosti ni ločil od svoje priljubljene reke Save, Mirne in sevnikiških ribnikov. Viki za uspešno izvajanje ribolovnih veščin svojo fizično vzdržljivost pridobiva ter ohranja z namiznoteniškim loparjem v roki, s katerim še vedno dosega lepe uspehe na medobčinskih – regijskih tekmovanjih, a njegova največja športnotekmovalna dejavnost je ribolov.

V sevnikiški dolini ni ribiča, ki bi se lahko pohvalil, da je oblekel reprezentančni dres Slovenije za nastop na evropskem ali svetovnem prvenstvu v lovu rib s plovcem in bil celo njen najuspešnejši tekmovalce. Slednje je Viki dosegel pred nekaj leti na SP v Vojvodini in bil celo uspešnejši od priznanega slovenskega večkratnega reprezentanta v LRP – Petra Dimitrovskega iz RD Brežice. Je edini Sevnčan, ki je ekipni državni prvak najmočnejšega tekmovanja v LRP lige A. Slednje je dosegel z ekipo VDE Kostanjevica na Krki, hkrati ga odlikuje veliko število osvojenih naslovov prvaka RD Sevnica itd.

Toda leta lahko prinesejo tudi drugačne odločitve, saj je naš športni ribič zamenjal tekmovalni ribiški pribor z ribolovno tehnično opremo za lovljenje

trofejnih rib, ki jih bolj intenzivno lovi v zadnjih osmih letih.

Danes je Viki, po oceni sevnikiških ribičev, najuspešnejši »somar«, a se naš prijatelj z omenjenim komplimentom prisotnih sogovornikov ni strinjal; čeprav ujame lepo število somov, smučev ter kakšno »profesorico« ščuko, daje prednost

*V toplih julijskih dneh,
ko je ozračje že ogreto
na želeno dopustniško
temperaturo, se te
vremenske spremembe
razveselimo tudi športni
ribiči, saj nastopi že težko
pričakovano ribolovno
obdobje lova somov
kapitalcev.*



Vinko je tokrat ujel lepega smuča.

mesto »glavnega« somarja svojemu ribiškemu prijatelju, našemu naslednjemu sogovorniku Branetu Percu.

Viki nam je med pogovorom še zaupal, da uporablja najlonske vrvice, ki imajo debeline od 0,20 do 0,26 mm in nanje najraje zapne umetno ribico z imenom glaviniara, ki mu jo izdelata njegov že omenjeni ribiški sotovariš Brane Perc. Viki rad lovi tudi iz čolna s privabljanjem soma s tako imenovanim bučkanjem, s

katerim se some privablja zvočno. Do danes mu je uspelo iz dokaj deročega vodnega toka reke Save potegniti »na suho« 1,85 m dolgega in 38 kg težkega soma, nekaj večjih pa mu je pobegnilo nazaj v rečni raj.

Izredno uspešni ribič v lovu somov v reki Savi je prav gotovo tudi **Brane Perc**, ki sodi v malo mlajšo starostno kategorijo sevnjskih ribičev. Podobno kot pri večini zapriseženih ribičev je bil tudi njegov prvi ribiški mentor prav njegov oče. Branka je že kot petletnega dečka oče posadil na moped in odpeljala sta se na ribolov k reki Savi. Malemu fantiču je spodrsnilo, padel je v ledeno mrzlo reko, staknil pljučnico, a vse se je le srečno končalo, nam med drugim zaupa naš ribiški prijatelj. Omenjeni »ribiški krst« našega ribiča ni odvrnil od športnega ribolova. Ravno nasprotno, saj je danes, po besedah Vikija Košarja, Brane najuspešnejši somar sevnjskih ribičev, kar pa je Brane v družbi uspešnih somarjev odločno zanimal z besedami: »Viki je s svojo dolgoletno ribolovno kilometrino nedvomno naš najuspešnejši športni ribič in tudi somar.«

Brane je med drugim poudaril, da najraje lovi le trofejne ribe: soma, smuča in ščuko na vabe lastne izdelave, saj zna izdelati umetno ribo glaviniaro, s katero z vijačenjem preseneti trofejno ribo. Njegov do danes največji som, dolžine 1,92 m, je tehtal približno 50 kg, a pravi, da se mu je s trnka snel že tudi težji, ki pa ga ni enostavno potegniti na suho, saj je vodni tok za tako veliko ribo glavna ovira. Toda kolikor poznamo sposobnosti ribolova našega sogovornika, bo nekega dne za svojo vztrajnost sigurno temu primerno tudi nagrajen. Na koncu pogovora naš trofejni somar izrazi posebno željo: »Rad bi, da se na reki Savi organizira in uresniči pobuda sevnjskih ribičev – somarjev, in sicer tekmovanje z imenom



In še spominska fotografija prijetnega druženja uspešnih sevnjskih »somarjev«.

»bučkarijada«, kar bi bila zelo dobronamerna in odmevna športnotekmovalna dejavnost za širjenje, pridobivanje novih članov v naše ribiške vrste.

Med uspešne sevnjske somarje sodi tudi zelo prijeten sogovornik in naš ribiški sotovariš **Vinko Okoren**, ki ga ob reki Savi lahko srečamo, kako vneto, neutrudno in tudi uspešno vijači. Kar nekaj somarjev je bilo priča, kako je Vinko v letošnjem mesecu februarju uspelo prelistiti in na suho potegniti njegovega do danes največjega soma, ki je meril 1,7 m in bil težek 28 kg, a verjamemo v Vinkovo ribolovno znanje, da bo ujel še večjega, čeravno sodi v našo malo starejšo ribiško generacijo. Po njegovih besedah se je njegova športnoribolovna pot začela ob reki Mirni, ko so s takratnimi sovrstniki z »brezzalustnikom – buciko« in »cvirnom« »raubšicali« ter tudi ujeli kakšno ribico, nam je z nasmeškom povedal. Bolj resno, legalno se je Vinko začel ukvarjati s športnim ribolovom pred 30 leti, ko se je včlanil v RD Sevnico. Danes najbolj uživa ob reki Savi in v okolju lokalnih ribnikov: Krmelju, Bruni vasi, Štrit, s katerimi se zelo načrtno in uspešno gospodari. Najraje vijači in lovi trofejne ribe, od katerih najbolj obožuje lov somov, za katerega ga je navdušil zelo uspešen športni ribič in dobri prijatelj Stanko Lunder, ki pa je žal za nekaj časa svoje ribiške palice postavil v kot. Naš pogovor se je končal z zanimivim dogodkom, ki ga je doživel naš pozorni ribič z besedami: »Pred dvema dnevoma sem se odločil za obisk reke Save z namero, da bi v njej morda zagledal drst somov. Slednje se mi je na moje presenečenje tudi uresničilo, saj sem opazil čudovit vodni ples velikih somov, kakršnih do sedaj še nisem imel sreče videti. Po moji presoji sta bila dolga preko dveh metrov in teže najmanj šestdesetih kilogramov.«

Tokrat bomo spoznali še našega najmlajšega dvajsetletnega športnega ribiča **Kristjana Praha**, ki uspešno lovi some. Tudi njegova uspešna ribiška pot se je začela že pri starosti petih let v družbi očeta Aleša, ki je že vrsto desetletij zvesti član RD Sevnica, a uradno je Kristjan postal ribič omenjene RD, ko mu je bilo deset let. Je izredno nadarjen športni ribič, ki mu niso tuji razni načini izvajanja ribolova, ki jih poznamo. Zanj, kot pravi, je najbolj zanimiv ribolov somov s pomočjo vijačenja. Temu pa se ni čuditi, saj je že pri 12 letih v spremstvu svojega mentorja - očeta ujel soma, dolgega 90 cm in težkega 6 kilogramov. Kristjan za omenjeni dogodek pravi: »To je bilo zame posebno doživetje, tega srečnega dne, ko sem ujel svojega prvega soma, ne bom nikoli pozabil, čeravno je moj največji som meril 1,83 m in bil težak 32 kg.«

Jože Šmejc

Trgovina Kostevc
Trg zbora odposlancev 20
1330 Kočevje
Peštra izbira muharskih kompletov SIMMS:

SIMMS Freestone set
499 €

SIMMS Tributary set
319 €

Delovni čas: pon - pet 9:00 - 12:00 & 14:00 - 17:00, sob 9:00 - 12:00
G | 031 611 479 W | kostevc.si E | trgovina@kostevc.si
TRGOVINA KOSTEVC | WWW.KOSTEVC.SI

RIBIŠKA DRUŽINA LAŠKO JE ZA SVOJE OBČANE ORGANIZIRALA DAN ODPRTIH VRAT

Ribiči Laškega že nekaj desetletij uspešno opravljajo z reko Savinjo, ki se nahaja v občinskem mejnem katastru, ter njenimi pritoki, med katerimi je tudi potok Gračnica. Ob njej so ribiči zgradili manjšo ribogojno valilnico za vzrejo avtohtonih potočnih postrvi. Še posebno pa so ribiči ponosni, da jim je uspelo v nekaj kilometrov oddaljenem kraju Marof pridobiti lokacijo na močvirnem zemljišču, na njem postaviti manjšo ribiško kočjo in ob njej zgraditi manjši vzrejni ter tudi večji lovni ribnik. V slednjem živahno plavajo zdravi trofejni krapci, koreslji, ploščiči in ostali ribji življi, ki po naši presoji opažanja živi »rajsko« življenje, kar ljudje radi izrazimo, ko občutimo naravno tihožitje, ki ga s svojim čudovitim petjem dodatno bogatijo zadovoljne ptice pevke.

V letošnjo novo ribolovno sezono so ribiči Ribiške družine Laško stopili z novoizvoljenim predsednikom Martinom – Tinetom Blatnikom in njegovimi ožjimi društvenimi sodelavci, ki so in bodo nosilci pomembnih društvenih dejavnosti. Ja, in res so tudi oni po vzoru svojih prizadevnih ter uspešnih predhodnih športnoribolovnih delavcev krepko poprijeli za delo. To že od daleč potrjujejo na novo utrjene brežine ribnika pri vstopu na ribolovno območje na Marofu. Uredili so tudi manjši ribnik Lava, ki se nahaja ob reki Savinji v Laškem in je namenjen športnoribolovnemu izobraževanju mladih ribičev. Prizadevni dolgoletni gospodar RD Vlado Savič je s člani gospodarskega odbora tudi tokrat poskrbel, da so se v vode po načrtu vložile ribe itd. Tine, prizadevni predsednik Laških ribičev, je med drugim poskrbel za pridobitev nujnega finančnega priliva, kar je zelo pomembno za normalno delovanje RD.

Predsednik je svoje ribiče presenetil z idejo, da na Marofu za občane Laškega organizirajo DAN ODPRTIH VRAT, v nameri predstaviti športnoribolovne dejavnosti, tako v RD Laško kot tudi v širšem slovenskem prostoru. Takšna predstavitev nudi spoznavanje in širjenje sladkovodnega športnega ribolova z vsemi njegovimi vrednotami in obveznostmi – predvsem s poudarkom ohranjanja ribjega življa. Slednje nam omogoča, da bomo lahko tudi v bližnji prihodnosti uživali v lovljenju rib, kar je vsekakor pohvale vredno ter spodbudno dejanje novoizvoljenega predsednika.

Obiskovalci so lahko spoznali osnovno tehnično ribolovno opremo, lahko pa so tudi kaj prebrali o uspešnem dolgoletnem društvenem

delovanju svojih ribičev ali pa so vzeli v roke ribiško palico in poizkusili ribolovno srečo. V nasprotnem primeru so lahko opazovali mlade ribiče – začetnike, kako uspešno že lovijo večje ribe pod mentorstvom njihovega vodje Bojana Bačiča in Jovana Stankoviča.

Prizadevni ribiči so se resnično potrudili za svoje občane in čeprav je družabno prireditev občasno oviralo deževno vreme, je bilo razpoloženje prisotnih obiskovalcev na zelo zadovoljivi ravni, za kar si marljivi ribiči zaslužijo znani rek: »Vsaka jim čast!«

Največje priznanje za uspešno izpeljani dogodek pa si prav gotovo zasluži predsednik RD Laško Tine Blatnik, ki nam je zaupal sledeče: »Z ribištvom sem se spoznal že v otroštvu, saj je bil oče ribič. Zelo sem bil vesel, kadar me je odpeljal s seboj k reki Savinji ali pa tudi k potoku Gračnici na ribolov, kjer so se skrivale čudovito obarvane potočne postrvi. Star sem bil 8 let, ko sem se vpisal v mladinsko ribiško sekcijo. V mojem 45-letnem obdobju ribiškega staža sem v naši RD opravljal razna dela. Med drugim sem bil predsednik nadzornega odbora, disciplinske komisije, vodil disciplinsko razsodišče ter bil njen tožilec in 10. oktobra 2021 sem prevzel mesto predsednika RD Laško. Predsedniško funkcijo sem prevzel z namenom, da povežem ribiče v homogeno, ustvarjalno in družabno skupino ljudi, ki bodo ob vsem tem bili zadovoljni in uživali. Le takšni bi se lahko krajano Marofa Jurkloštra in občanom Laškega predstavili kot uspešno društvo, ki je vredno njihove pozornosti. Ob tem si ribiči nedvomno želimo še tesnejše povezave z našo Občino Laško kot tudi z ostalimi naravovarstvenimi društvi, kot je npr. Lovska družina Jurklošter, s



Tine Blatnik, predsednik RD Laško, z zadovoljstvom spremlja mlade tekmovalce.



Miro Lavrič, predsednik LD Jurklošter, se je z veseljem pridružil dogodku.



Gospod Gregor Stopinšek, predsednik krajevne skupnosti Jurklošter, je bil zelo zadovoljen s prireditvijo v »svojem kraju«.



Janko Doberšek, občinski svetnik, je bil kot domačin Marofa zelo zadovoljen s prireditvijo.



Miro Čosič, marljivi član RD Laško, ni skrival zadovoljstva.



Z leve: zadovoljni mentor Bojan in srečni ter uspešni ribič Andraž, ki je ujel »luštnega« krapa.

katerimi imamo veliko skupnih smernic za ohranjanje naših naravnih vrednot ob naših ribnikih na Marofu, v občinskem obsegu pa že ob omenjenem ribniku Lava, ob potokih in reki Savinji. Le s skupnimi močmi, s pravim spoštljivim in ustvarjalnim dialogom bomo uspešni.«

Med gosti dneva odprtih vrat smo spoznali tudi predsednika Lovski družine Jurklošter Mira Lavriča. Za naše glasilo Ribič je med drugim poudaril: »Današnjega dogodka sem zelo vesel, saj se lovci zelo trudimo za dobre odnose s krajan in drugimi souporabniki prostora, kjer uresničujemo svoje dolgoletno poslanstvo. Zavedamo se pomena dogodkov, kot je dan odprtih vrat. Ribiči in lovci imamo kar nekaj skupnih interesov, saj npr. skupno organiziramo očiščevalno akcijo našega okolja, v kateri sodelujejo tudi ostala društva našega krajevne skupnosti. Medsebojno tovarištvo je zelo pomembna vrlina ter nam predstavlja trajno medsebojno pomoč in spoštovanje. Navsezadnje so naše trdne vezi trajne, saj je v mnogih primerih ribič tudi lovec in obratno. Samo dve društvi imata to čast, da se imenujeta »družina«, gojimo skupne tradicionalne vrednote in se med seboj nazivamo s tovariši.«

Našemu pogovoru se je pridružil predsednik krajevne skupnosti Jurklošter, gospod Gregor Stopinšek. O nenavadnem dogodku v njihovem kraju je med drugim povedal sledeče: »Dan odprtih vrat je za naš kraj zelo spodbuden, da smo se zopet zblížali z ribiči. To je med drugim tudi zelo pomembno za našo turistično dejavnost v naši krajevni skupnosti. Z veseljem sem se odzval povabilu gospoda Tineta Blatnika – pobudnika pomembnega družabnega dogodka. Z njim sem se prvič srečal in moram reči, da bo pravi človek za našo medsebojno povezavo ribičev in naših krajanov. Sodelovanja z ribiči

se veselim, saj smo v našem kraju tako bogatejši še za eno zanimivo dodatno rekreativno dejavnost, kar je za turistični razvoj v naši krajevni skupnosti izrednega pomena.«

Naj povemo, da se turistični kraj Marof nahaja na območju višje ležeče doline z imenom Mrzlo polje, skozi katero »zelo rado vleče«, kot pravijo domačini, saj si osvežujoči veter utira svojo pot ob vznožju čudovitih vršacev tamkajšnjega hribovja. V tem kraju živi tudi občinski svetnik Janko Doberšek, ki je svojega vnučka Žiga spremljal na njegov priljubljen ribolov; ta pa je bil pri tem zelo uspešen, kar potrjuje fotografija srečnega malčka.

Svetnik »dedi« Janko nam je s sledečimi besedami ocenil dogodek: »Kot krajan in občinski svetnik sem zelo zadovoljen, da se je z novim vodstvom začelo novo obetajoče razvojno obdobje, kar veliko pomeni za naš kraj ob ribnikih Marof. S tem se odpirajo možnosti turističnega razvoja kraja, kar bo dodatno pripomoglo k pospešitvi zelenega turizma v naši občini.«

Ob prvem organiziranem dnevu odprtih vrat so se občanom na Marofu predstavili naši najmlajši simpatični ribiški začetniki, ki jih pod okriljem mladinske ribiške sekcije RD Laško vodi član Upravnega odbora RD, tj. priznani tekmovalac v lovu rib s plovcem in naš dolgoletni prijatelj Bojan Bačič, ki je prevzel delo mentorja mladih ribičev.

S predsednikom tekmovalne komisije Jovanom Stankovičem (po ribiško Jovom) sta pripravila vse potrebno za uspešno izpeljavo tekmovanja. Lepo je bilo videti, s kakšno pozitivno energijo so se lotili svojega prvega tekmovanja. Ulovili so zelo lepe krape, koreslje, manjše ploščice, zelenike, rdečeočke itd. Večina mladih ribiških začetnikov je prvič ujela tako velike ribe, ki bi jih težko zajeli v podmetalko, če jim pri tem ne bi pomagala Bojan in Jovo.

Po končanem tekmovanju so najuspešnejši in najsrečnejši tekmovalci okoli vratu prejeli lepe kolajne, ki jih bodo spominjale na nepozabno ribolovno doživetje.

Omenjeno dogajanje na brežini večjega lovnega ribnika so spremljali tudi starši mladih ribičev, ki ob aktivnosti laških ribičev niso skrivali zadovoljstva.

Gospod Andrej Medved, oče osemletnega mladega ribiča Andraža, ki že drugo leto sodeluje v ribiški sekciji, je dejal: »Vsa čast ribiški družini Laško za tolikšno pozornost do mladih, ki bi radi znali loviti ribe, kar jim bo s pomočjo tako prizadevnega mentorja, kot je gospod Bojan, verjetno tudi uspelo. Ob spremljanju učne ure o ribolovu z zanimanjem uživamo tudi starši. Tako se vključimo skupaj z otroki, vsaj za nekaj časa v čisto novo naravno in bolj zdravo okolje.«

Gospa Maja Žagar je mama trinajstletnega Ceneta, ki iz Kranjske Gore zelo rad pride na obisk ali počitnice k dedku v Jurklošter in že komaj čaka, da bodo počitnice in se bo lahko vrnil k ribniku Marof. Gospa Maja ni skrivala zadovoljstva ob poteku dogajanja v njenem rojstnem kraju, o aktivnosti RD Laško pa je povedala sledeče: »To je



Niku Planincu je uspelo ujeti težkega krpa in 1. mesto mu ni ušlo iz rok! Čestitamo!



Zadovoljni župan Občine Laško gospod Franci Zdolšek.



Jankov vnuček Žiga bo čez 15 dni star 5 let, a je že ujel svojo prvo ribo (ploščica).



Še spominski posnetek najuspešnejših tekmovalcev, z leve stojijo: predsednik RD, Cene Žagar, 2. mesto, Nik Planinc, 1. mesto, in mentor Bojan. Z leve klečijo: Samo Kostura je osvojil 4. mesto, Andraž Medved 3. mesto.

pohvale vredno dejanje. Sem prvič na takšnem druženju ob ribniku, kjer se otroci spoznavajo in uživajo ob izvajanju ter učenju športnega ribolova. Pozdravljam podobne športne aktivnosti, ki družijo mlade. Slednji ob tem spoznavajo vrednote in lepoto narave.»

Miroslav Čosič je marljivi član RD Laško, ki na pomembnih delavnih akcijah ali prireditvah vedno sodeluje. Že kar 20 let je zanesljivi »elektroribolovec« pri načrtnem izlavljanju ribjega življa, če je le-to potrebno pri načrtnem gospodarjenju z vodami, s katerimi opravlja njihova RD. Rad tudi tekmuje na tekmovanju za ribiškega carja in je omenjeni laskavi naslov tudi že osvojil. Dogodek je komentiral z besedami: »Z omenjeno prireditvijo smo se predstavili širši javnosti z namenom, da nas še bolje spoznajo. Upam, da nam bo naslednjič vreme bolj naklonjeno in temu primerno bo večji tudi obisk.«

Za naš zaključek bomo članku dodali, kot radi rečemo, še češnjo na torto, in sicer bomo to storili s pogovorom zelo prijaznega in med občani Laškega zelo cenjenega ter spoštovanega župana, gospoda Franca Zdolška, ki že 16. leto uspešno vodi in skrbi za svoje občane.

Ob našem srečanju smo obudili spomine izpred 15 let, ko so se ribiči RD Laško s peko rib prvič javno uspešno predstavili svojim občanom, na čelu žal danes že pokojnega našega prijatelja in takratnega predsednika Tončka Bačiča. Omenjeni dogodek je bil objavljen v našem glasilu Ribič, omenjeno srečanje ribičev in občanov Laškega pa se še vedno tradicionalno nadaljuje z okusno pečenimi ribami, ki jih gostitelji ribiči ob koncu leta svojim občanom brezplačno podarijo.

O spodbudni društveni dejavnosti laških ribičev je uspešni dolgoletni župan Občine Laško povedal: »Z ribiči sodelujemo že od samega začetka mojega prvega mandata županovanja. Spomnim se, da smo takrat v reko Savinjo vlagali sulce. Naša občina si prizadeva

za razvoj turizma in v tem sklopu turistične dejavnosti vidimo ribiče kot našega resnega ponudnika - partnerja pri širjenju naših turističnih možnosti. Storili smo že odločen korak v omenjeni turistični strategiji in od Kmetijske zadruge Laško odkupili zemljišče, na katerem so ribniki. Trenutno pripravljamo dokumentacijo za legalizacijo projekta, ki smo si ga zamislili tako, da bodo ribiči svoje delo lahko brez problemov opravljali. Veseli smo ribiške pobude dogodka dneva odprtih vrat, saj s tem seznanjamo, predstavljamo ter ozaveščamo ljudi, da je treba z našimi vodami gospodarno upravljati. Radi bi uspeli v nameri, da bi se še v sklopu finančnih evropskih sredstev revitaliziral potok Gračnica, da bi bilo na njem možno muharjenje, skupaj z ribiči in krajanji si želimo urediti potok Gračnico. Zajeti je treba mehanske - hudourniške odplake, ki nam krajanom in delno tudi ribičem povzročajo poplavne škode, in sicer s projektom, ki bi z ekološkimi čistilnimi zajetji (bajerji) očistil celotni del vodne poti omenjenega potoka. Naši ribiči so zelo pozorni do nas občanov, saj nam ob koncu leta spečejo in podarijo od 1500 do 1800 porcij rib. Res smo lahko zadovoljni z medsebojno pozornostjo in sodelovanjem. Skupaj z ribiči uspešno sodelujemo tudi s sosedskimi »pobrateni« hrvškimi ribiči iz Ludbrega in Novega Marofa. Slednje se je ob poginu rib, tako pri nas kot pri njih, uspešno poplačalo.« Na koncu pogovora smo dobili občutek, da je gospod Franci športni ribič, kar je zanikal z besedami: »Žal nisem ribič, a menim, da je življenje z ribami veliko lepše, kot bi bilo brez njih!«

Ja, ob tem pogovoru si bo marsikateri športni ribič Slovenije želel imeti župana, kot ga imajo laški ribiči, mar ne?!

Jože Šmejc

MUHARSKI ZBORNİK RZS (1.del)

Muharjenje ima v Sloveniji že dolgo tradicijo. Neokrnjena narava ter odlične, čiste in gorske vode so pravi magnet za ljubitelje muharjenja, predvsem iz tujine, saj so med Slovenci bolj redki, ki so si lahko privoščili drago muharsko opremo. Slovenski ribiči so namreč lovili predvsem za prehrano. Šele tujci so v slovenskih rekah spoznali pravi užitek športnega muharjenja. V ta namen so leta 1957 v Bohinju organizirali muharski tečaj, ki pa se ga je udeležilo bore malo mladih slovenskih muharjev.

Po nekaj letih zatišja se je na pobudo dr. Božidarja Volča ustanovila republiška sekcija za muharje pri RZS. Bila je zelo aktivna in še istega leta razpisala osnovni tečaj muharjenja, tečaji pa so se nadaljevali tudi v naslednjih letih, organizacijo pa je prevzela Jana Ahčan. V letu 1979 so se Slovenci udeležili prve mednarodne tekme na Poljskem, kjer je dr. Božidar Volč zasedel odlično 2. mesto. Muharjenje je bilo vse bolj popularno, tako so Kranjčani leta 1983 na pobudo Danila Bižala ustanovili muharsko sekcijo. Prva tekmovanja v Sloveniji so se začela leta 1985, kjer so na reki Kolpi v sodelovanju s Hrvati poskušali izvesti tekmovanja, imenovana »zlata lipan«, saj je za rezultat štel največji uplenjeni lipan. Po nekaj poskusih se sicer tekmovanja niso prijetela, saj je bilo vse preveč nedorečenega. Nadaljevalo pa se je delo v muharski sekciji, v letu 1988 so razpisali 1. natečaj v vezanju umetnih muh, ki pa – kot vemo – poteka še danes. V letu 1992 so se tekmovanja lotili na Idrijci, izvedli so štiri tekmovanja z imenom »zlata postrv«. No, že naslednje leto (l. 1993) je samostojna Slovenija sprejeta tudi v FIPS-mouche. Po nekaj letih neuspešnih izvedb tekmovanj so se jih leta 1994 lotili Blejci, kjer so združili tekmovanje s plovcem na Blejskem jezeru ter muharjenje na Savi Bohinjki, ribiška družina Medvode pa s tekmovanjem na Savi pri Tacnu. Pravila so velevala, da je tekmovalac največjo uplenjeno ribo moral prinesiti do sodniškega zbora, kjer so ribo tehtali in izmerili. Istega leta pa se je rodil tudi mladinski muharski tabor: bil je na Javorniškem rovtu, izvajalka pa RD Jesenice.

Leto kasneje so člani muharske sekcije pri RZS po vzoru plovčkarjev in suhih disciplin uspeli ustanoviti muharsko tekmovalno komisijo, kjer so že resno razmišljali o državni ligi muharjev. Za lažjo izvedbo tekmovanj so zapisali prva pravila o tekmovanjih z umetno muho. Pobudniki muharske lige so bili: Matej Božič kot prvi predsednik ter muharski zanesenjaki Danilo Bižal, Dare Dakskobler, Dušan Dolinar,



Zmagovalci iz leta 1999

Janez Pintar in Ado Kunstelj, ki je vodil administracijo, reprezentanco pa je prevzel Valentin Kolenc. Pravila, ki so veljala v začetkih, so bila ohlapna (lovni čas, uplenjeno ribo vzameš in šteje v rezultat ter skupni lov). Dovoljevala je točkovanje uplenjene ribe (dveh rib), ki jo je tekmovalac prinesel po končanem tekmovanju. Kot rezultat je štela najdaljša riba. Kasneje so seveda pravila sproti posodabljali in usklajevali po izkušnjah, ki so jih pridobili na tekmah. Napredek pri pravilih v tekmovanjih se je zgodil, ko so dovolili vpis samo treh rib na sektor, ulovljeno ribo pa je moral tekmovalac v mreži nepoškodovano prinesiti k sodniku na obalo; ribo je izmeril in jo moral nepoškodovano vrniti v vodo. Z leti so se pravila spreminjala in posodabljala skupaj z mednarodnimi pravili.

1998

Po tako zbranih podatkih, ki so bili pridobljeni od začetnikov tekmovanj, naj bi prvo državno prvenstvo segalo v leto 1998, kjer se je zbralo veliko število tekmovalcev. Tekmovalna komisija, ki jo je imenovala RZS, pa s tekmovanji še ni imela pravih izkušenj. Tekmovanja se je udeležilo 130 tekmovalcev iz 29 ekip, in prav veliko število prijavljenih je povzročalo velike težave komisiji. Takrat pa še ekipe niso bile formirane po ribiških družinah, saj so se tekmovalci oblikovali kot skupine iz različnih družin, manj pa je bilo ekip ribiških družin. V tem letu je tekme izvedlo osem ribiških družin na svojih ribolovnih vodah (Jesenice, Domžale, Medvode, Kočevje, Bled, Kranj in Tržič, ki je pripravil tudi zaključno slovesnost). Zmagovalec med posamezniki, ki si je tako priboril tudi naslov »državnega prvaka«, je bil Bruno BREMEC iz Bohinja, med ekipami pa ribiška družina Medvode. Točke na vsaki tekmi je dobilo le prvih 25 med posamezniki in ekipami. V tem prvem tekmovalnem letu pa je bilo prijavljenih verjetno veliko več posameznikov in ekip, vendar so v podatkih samo tiste ekipe in posamezniki, ki so prejeli točke. Podatki, pričevanja in mnenja sodelujočih pa so si precej različna, tudi zapiski so pomanjkljivi, tako da lahko to tekmovanje imenujemo le kot neuradno državno prvenstvo.



Najboljši posamezniki iz leta 1998

1999

Zanimanje za tekmovalno muharje je bilo vse večje in tudi organizacijsko so se ekipe sestavljale kot ekipe ribiških družin. Organizacijo tekem je prevzela RZS, ki je za ta namen imenovala tekmovalno komisijo. Prijavilo se je veliko število ekip in posameznikov, razpisali pa so sedem tekem, ki so jih izvedle ribiške družine Jesenice, Domžale, Medvode, Kočevje, Bled, Tržič in Kranj. Imenovana tekmovalna komisija pa je na podlagi dosedanjih izkušenj in na temeljih mednarodnih pravil pripravila predlog pravil o izvedbi muharskih tekmovanj za naziv državnih prvakov, ki bo veljal že v tej tekmovalni sezoni. Še nekaj izvlečkov iz pravil:

- Tekmovalna trasa je razdeljena na 3 sektorje, sektor pa je v dolžino minimalno 500 metrov, žreb sektorjev se izžreba 1 uro pred začetkom tekmovanja.

- Ekipa šteje 3 člane in 1 rezervo, posamezna RD lahko prijavi največ 3 ekipe in neomejeno število posameznikov.

- Za rezultat se upošteva merska riba, za katero se odloči tekmovalci, jo prinese do sodnika, ki jo izmeri in vpiše (faktor 1 šarenka in zlatovčica, 1,2 pa potočna in lipan, druge ribe ne štejejo). Tekmovalci lovijo na umetno muhe vseh vrst, potezanke pa niso dovoljene.

- Točkuje se po rezultatih vpisanih rib, do 15. mesta (ekipno in posamezno) tako, da 1. mesto dobi 21 točk, 2. 17 točk, 3. 14 točk ... 15. 1 točko. Na koncu se najslabši rezultat črta.

- Tekma traja 3 ure v sektorju, ki posameznemu tekmovalcu določi žreb. Ko tekmovalci izmeri in vpiše ribo, mora zapustiti tekmovalni prostor.

- Tekmovanje za DP poteka v okviru družinskega tekmovanja. Za DP pa štejejo rezultati samo registriranih ekip in tekmovalcev, ki so dosegli rezultat v konkurenci z ostalimi neregistriranimi tekmovalci. Za to sezono je bilo registriranih 78 posameznikov in 20 tekmovalnih ekip.

Po uradnih zaznamkih, ki so dosegljivi, je državni prvak med posamezniki postal Toni STRGAR (Bled), na drugem mestu je bil Igor Pivk (Medvode) in tretji Gerhard Umfahrer (KKR). Ekipna zmaga pa je šla v Ribiško družino BLED, v kateri so tekmovali še: Emil in Jože Pintar ter Gašper Humar. Na drugem mestu so končali tekmovalci Zagorja in na tretjem iz Kočevja. Ker pa so za to leto podatki in zapiski bolj točni, bi to leto lahko bilo prvo uradno državno prvenstvo. Tega leta so se Slovenski muharji udeležili tudi prvega uradnega tekmovanja – evropskega prvenstva na Slovaškem. Sodelovalo je 13 ekip oziroma 65 posameznikov. Slovenci so za Italijani, ki so zmagali, osvojili 9. mesto. Ekipo je vodil tov. Jože Hartman, tekmovali pa so Edo Januš, ki je zasedel odlično 8. mesto, nato 34. Igor Pivk, 45. Danilo Bižal, 52. Valentin Kolenc in 58. Robert Tisnikar.

2000

Pokazalo se je, da je bila organizacija državnega prvenstva v muharjenju zadetek v polno. Vedno več tekmovalcev je bilo prijavljenih v državno ligo. Pravila se vedno bolj posodablja in so vse bolj za zaščito rib. Tekmovalci so z žrebom še razdeljeni v tri sektorje in tekmujejo v vsakem sektorju po 3 ure. Za vpisan ulov je dovoljena še vedno ena merska riba v sektorju. Točkovanje poteka še vedno po prejšnjem sistemu, kliče pa po spremembah. Za DP imajo pravico tekmovati samo registrirani tekmovalci ribiških družin v Sloveniji ter slovenski zamejski klubi. Tekmovalna komisija je razpisala 7 tekem za DP, in to RD Jesenice, Bistrica Domžale, Bled, Kočevje, Medvode, Kranj in Tržič. Tako je bilo registriranih 20 ekip oziroma 75 posameznikov. Državni prvak je drugič zapored postal Toni Strgar z Bleda, drugi Danilo Bižal iz

Medvod ter tretji Igor Pivk, prav tako član Medvod. Tudi med ekipami ni bilo sprememb: Bled je bil na prvem mestu, druge so bile Medvode in tretji klub Koroških ribičev iz avstrijske Koroške. Že drugo leto zapored pa so se naši muharji udeležili evropskega prvenstva. Tokrat na Češkem, kjer se je zbralo 13 ekip. Evropski prvaki so postali domačini, Slovenci pa so z ekipo – ki so jo sestavljali vodja Valentin Kolenc ter tekmovalci Edo Januš, Danilo Bižal, Igor Pivk, Toni Strgar in Gašper Humar –, zasedli solidno 10. mesto. V posebni kategoriji ulova največje ribe je Edo Januš z ujeto potočnico, dolgo 54 cm, zasedel 1. mesto.

2001

Na prelomu tisočletja pa vnema muharjev ne popušča. Prijavljajo se novi, mlajši muharski zanesenjaki. Tudi tekmovalna komisija se počasi spreminja. Prihajajo muharji z novimi idejami. Počasi se je izoblikovala tudi državna reprezentanca, ki so jo sestavljali najboljši posamezniki, ki so tekmovali v državni ligi, za selektorja pa so ponovno imenovali Valentina Kolenca, ki je z reprezentanco že sodeloval. Tudi za to tekmovalno sezono se je prijavilo in registriralo 23 ekip oziroma 87 posameznikov. Pravila se niso kaj dosti spremenila, sistem točkovanja je ostal še vedno isti. Spremenil pa se je dovoljen ulov: sedaj je lahko tekmovalci dal meriti dve ribi, v rezultat pa šteje tista z več točkami. Razpisali so sedem tekem, izvajalke pa so bile RD Jesenice, Koroška, Bled, Medvode, Kočevje, Kranj in Tržič. Tokratni naziv državnih prvakov je šel ekipi iz Medvod (Danilo Bižal, Edo Januš in Igor Pivk), sledili pa sta ekipi Bleda na drugem mestu in Kočevja na tretjem mestu. Med posamezniki pa državni prvak Leon Oblak iz Jesenic pred Danilom Bižalom iz Medvod na drugem in Alešem Marincem iz Zagorja na tretjem mestu. Tudi tokrat se je reprezentanca udeležila evropskega prvenstva, ki je bilo v Franciji. Za Slovence novost in posebna izkušnja, vsi sektorji so potekali na jezerih, lovilo pa se je z obale. Ekipo je vodil Valentin Kolenc, tekmovali pa so Toni Strgar (naš najboljši posameznik na 26. mestu), Aleš Marinc, Igor Pivk, Niko Danetovič in Gašper Humar. Zmagovalci so bili tokrat Italijani, naši pa so pristali na 11. mestu.

2002

V tem tekmovalnem letu se zgodi že majhen napredek. V tekmovalni komisiji so se priključile nove moči in takoj so sprejeli tudi posodobljen ter popravljen pravilnik. Ekipa šteje tri tekmovalce, ki so na tekmi z žrebom določeni v tri sektorje. V vsakem sektorju se tekmuje po eno uro, 30 minut časa pa je za premik v drugi sektor. V posameznem sektorju lahko tekmovalci registrira samo dve ribi, ki ju izmeri in vpiše sodnik, veljajo pa še naprej faktorji (šarenka in zlatovčica F-1, Lipan in potočna postrv F-1,2, ostale ribe niso veljavne). Tudi točkovanje uvrstitev posameznikov in ekip se je malo spremenilo. Ekipno se točkuje do 15. mesta (1. mesto 15 točk in tako naprej), med posamezniki pa do 25. mesta (1. mesto 25 točk).

Registriralo se je 25 ekip iz 17 ribiških družin oziroma 70 posameznikov. Komisija je razpisala 9 tekmovanj na naših muharskih rekah. Za izvedbo so se prijavile RD Jesenice, Bohinj, Koroška, Kranj, Mozirje, Bistrica Domžale, Radovljica, Medvode in Tržič. Ker je bilo več prijavljenih izvajalk, se je komisija odločila, da za končni rezultat šteje samo 7 tekem. Letošnja ekipna državna prvakinja je ekipa Mozirja, za katero so tekmovali Simon Volovšek, Dušan Žunter in Bojan Lukše, so pa za eno točko premagali ekipo iz Medvod (lanski državni prvaki), na tretjem mestu pa tekmovalci



Ekipni državni prvaki iz leta 2004



Najboljši trije posamezniki iz leta 2004

iz ribiške družine Bistrica Domžale. Med posamezniki: državni prvak Simon Volovšek in drugi Dušan Žunter, oba iz Mozirja, ter tretji Igor Pivk iz Medvode. Tudi v tem letu je bila aktivna državna muharska reprezentanca, ki jo je še vedno vodil Valentin Kolenc, udeležili pa so se evropskega prvenstva v Belgiji. Brez večjega uspeha pa so tekmovali Danilo Bižal, Edo Januš, Aleš Marinc, Toni Strgar in Emil Pinter. Reprezentanco je, kot doslej, vodil Valentin Kolenc.

2003

Muharska tekmovalna se v razmahu. Tekmovalna komisija ni spreminjala pravil, registriralo pa se je 85 posameznikov oziroma 20 ekip iz 15 ribiških družen. Razpisanih je bilo osem tekem, za prvaka pa samo sedem. Tekme so potekale v RD Jesenice, Bohinj, Kranj, Koroška, Mozirje, Domžale, Radovljica in Tržič. Ekipni naslov državnih prvakov so si priborili tekmovalci Medvod (Edo Januš, Danilo Bižal in Igor Pivk), drugi so bili iz Mozirja in tretji iz Radovljice. Posamezni naslov je pripadal Edu Janušu RD Medvode, drugi je bil Danilo Bižal, prav tako iz Medvode, in tretji Simon Volovšek iz Mozirja. Reprezentanca se tokrat, vsaj po dostopnih podatkih, mednarodne tekme ni udeležila.

2004

V tem tekmovalnem letu še ni bilo večjih sprememb, napovedal pa jih je novi predsednik tekmovalne komisije za naslednjo sezono. Dosedanjega predsednika Mateja Božiča je zamenjal Vladimir Mikec. Prijavilo se je 15 ribiških družen z 21 ekipami oziroma 95 tekmovalci. Razpisanih je bilo 7 tekem. Izvajalke tekem pa so bile RD Jesenice, Bohinj, Koroška, Tržič, Medvode, Radovljica in Mozirje. Realiziranih je bilo samo 6, saj je tekma v Medvodah zaradi neprimerne vodostaja odpadla, tako so se v končni rezultat štejele vse izvedene tekme. Naziv državnega prvaka so si zopet zagotovili RD Medvode s tekmovalci: Igor Pivk, Edo Januš in Danilo Bižal, na drugem mestu je bila Radovljica in tretje mesto je pripadlo Mozirju. Med posamezniki je bil državni prvak Igor Pivk (Medvode), drugi Mirko Škafar in tretji Brane Štupica (oba Radovljica). Zopet se je zbrala članska reprezentanca, tokrat na svetovnem prvenstvu na Slovaškem. Med 23 udeleženi ekipami oziroma 120 posamezniki so se Slovenci odlično odrezali in zasedli 12. mesto. Ekipo je tokrat vodil Timi Ečimovič, tekmovalci in njihove uvrstitve pa so bile: Edo Januš (18. mesto), Danilo Bižal (50.), Dušan Žunter (53.), Igor Pivk (65.) in Bojan Lukše (100.).

2005

Novi predsednik Mikec in že napovedane spremembe v pravilih.

Komisija je razpisala 9 tekem, ostalo pa je, da se v končni rezultat šteje samo 7 tekem. Za izvedbo tekem so se prijavile RD Jesenice, Bohinj, Novo Mesto, Kranj, Medvode, Bistrica Domžale, Tržič, Koroška in Mozirje. In še nekaj novosti in priporočil s pravili:

- Tekmuje se na lastno odgovornost.
- RD kot izvajalka tekme naj po možnosti omogoči trening (plačljiv ali brezplačen) tri dni pred tekmo, na trasi ni zaželeno trenirati.
- Tekmovalci morajo paziti, da je tekmovalni karton pravilno izpolnjen.
- Če tekmovalci izgubi tekmovalni karton, se mu rezultat ne šteje in je avtomatsko diskvalificiran.
- Lovne mere rib so po pravilih RD, ki tekmo izvaja.
- Po končani tekmi je čas 30 min., da se odda tekmovalni karton, po tem času se šteje kot neveljaven.
- Po objavi rezultatov na vidnem mestu so le-ti po poteku veljavni 15 minut.
- V dogovoru z RD izvajalko tekme se lahko proti plačilu odškodnine zadrži trofejna riba (lipan 50 +, potočna 60 + in šarenka 70+).

- Za kršitelje pravil se uvedejo rumeni in rdeči kartoni.

Prijavilo se je 93 tekmovalcev iz 16 ribiških družen. Po zadnji tekmi v Mozirju pa smo dobili državnega prvaka. Medvode so že tretjič zapored prvaki (Danilo Bižal, Igor Pivk, Edo Januš in Tomo Bizjan), drugi so bili tekmovalci iz Mozirja in tretji tekmovalci iz Koroške ribiške družine. Med posamezniki pa premoč Korošcev: državni prvak Brane Konc, drugi Sašo Bukovec iz Mozirja in tretji še en Korošec Stanko Prednik. Tega leta se muharska reprezentanca ni udeležila nobenih mednarodnih tekem.

Tekmovalna se potekala v redu in po veljavnih pravilih. Navsezadnje pa le ni bilo vse tako mirno. Tekmovalci sami so pripravili anketo o spremembah tekmovalnih pravil. Ob vedno večjem številu tekmovalcev se najdejo tudi takšni, ki niso bili zadovoljni z delom komisije in so hoteli spremembe, upravičene ali pa tudi ne. Že med prvenstvom je tekmovalna komisija pripravila in med tekmovalce razdelila predlog novih pravil, saj je menila, da anketa tekmovalcev pomeni prav nezaupnico tekmovalni komisiji. Seveda so želje eno, pravila pa drugo. S strani komisije je bilo pojasnjeno, da za takšne spremembe še nismo dovolj usposobljeni, finančni zalogaj bi bil prevelik in ni niti pogojev na naših tekmovalnih trasah. Tresla se je gora, rodila se je miš – tako nekako se je to končalo. Je pa le bil nek napredek, saj so se pripravila nova pravila o tekmovalnih in tudi sprememba v tekmovalni komisiji.

Drago Ornik

VEČERNI TALNI RIBOLOV V REKI DRAVI (PRI RUŠAH)

Najdaljša reka v Sloveniji ponuja neskončne možnosti izrabe prostega časa, vendar žal marsikdo zaradi takšnih ali drugačnih obveznosti lahko podoživlja njene lepote le redko, glede na čas, ki mu je na voljo. Nekateri ga izkoristijo za rekreativno vožnjo s čolnom, supom ali za trening s čolnom (npr. člani Veslaškega kluba Dravske elektrarne). Drugi bodo raje obiskali teraso v kakšni od kavarn ob reki, spet tretji pa uživajo v miru, medtem ko poskušajo uloviti kakšno ribo. Tako lahko podoživiš tisti občutek, ki ga ob natrpanih dnevih polnih različnih aktivnosti in obveznosti velikokrat pogrešaš. Občutek spokojne tišine, spoznanje, da si del narave in da je narava del tebe. Zato si tudi sam večkrat vzamem čas za ribolov, pa čeprav le za uro ali dve. In tudi tokrat je bilo tako.

Na ribolov v Dravo sem se odpravil v večernih urah 10. 6. 2022. Dnevne ribolovne dovolilnice mi ni bilo treba kupiti, saj sem član RD Ruše in lastnik letne ribolovne dovolilnice, s katero lahko lovim 60 dni v revirju Drava 6 (med HE Fala in HE Mariborski otok) in 50 v revirju Drava 5 (med HE Ožbalt in HE Fala). Tokrat sem se odločil za ribolov v revirju Drava 6 v Bistrici ob Dravi. Lovil sem s tehniko ribolov na dnu, kar sicer počnem redko, saj imam raje dinamični ribolov, kot sta vijačenje in muharjenje. Za ribolov na dnu sem se odločil, ker je bila Drava zaradi številnih ploh in neviht rjavo obarvana. V taki vodi ne vijačim rad, ker zaradi slabše vidljivosti opaziš manj rib, hkrati pa mi izkušnje kažejo, da je v Dravi manj uspeha pri vijačenju v motni kakor v bistrejši vodi.

Tehnika ribolova

Ker je bila ura 18.00, sem se odločil, da poskušam ujeti krapa na sistem ribolova na dnu. Poslužil sem se sistema, ki ne zahteva veliko priprave, se je pa v preteklosti izkazal za zelo uspešnega. Poznajo ga praktično vsi lokalni ribiči. Gre za tehniko ribolova na dnu, ki ne zahteva nujno predhodnega krmljenja. Podobna je *feeder* tehniki, s tem da za privabljanje rib ne uporabljamo krmilnika, pač pa kocke prge. Ker sam nimam *feeder* palice, sem uporabil kar set dveh palic, ki ju običajno uporabljam za vijačenje na ščuko in na smuča: palici hitre akcije (teže meta 20–60 g), s stacionarnima kolescema shimano velikosti 4000, na eni navito najlonsko vrvico (monofilament) debeline 0,30 mm in na drugi špago debeline 0,17 mm (slednjo uporabljam za ribolov smuča). Na osnovno vrvico sem v primeru seta z navito najlonsko vrvico nataknil drsni svinec teže 50 g in na drugi set s špago svinec teže 60 g. Sledil je bistveni del pribora: kocka prge, v kateri je bila predhodno navrtana luknja. Nataknil sem ju na oba sistema.

Prga predstavlja oljne tropine v obliki kolobarja in nastane pri stiskanju bučnih semen za bučno olje. Lokalni ribiči vemo, da jo obožujejo vse ciprinidne vrste rib, rad jo ima tudi krap, ki mi je predstavljal ciljno vrsto ribe pri tokratnem ribolovu. Prednost prge je, da je trda in da se v vodi počasi raztaplja. Še vedno pa vsebuje tudi nekaj rastlinske maščobe, ki ga rečni tok skupaj z drobci tropin bučnih semen postopoma odnaša dolvodno. Ribe običajno hitro priplavajo preverit, od kod izvira ta za njih zanimivi vonj.

Za talni ribolov kolobar prge narežem s tračno žago na približno 3 x 3 cm velike kocke, na sredini vsake posamezne kocke pa z baterijskim vrtalnikom navrtam luknjo, ki služi za pritrditev kock na ribiško vrvico, pri čemer uporabim čim tanjši sveder. Pri tem je potrebna določena previdnost, da prga ne poči. Tako

pripravljene kocke prge pripravljam običajno le enkrat letno in jih hranim v polietilenski vrečki.

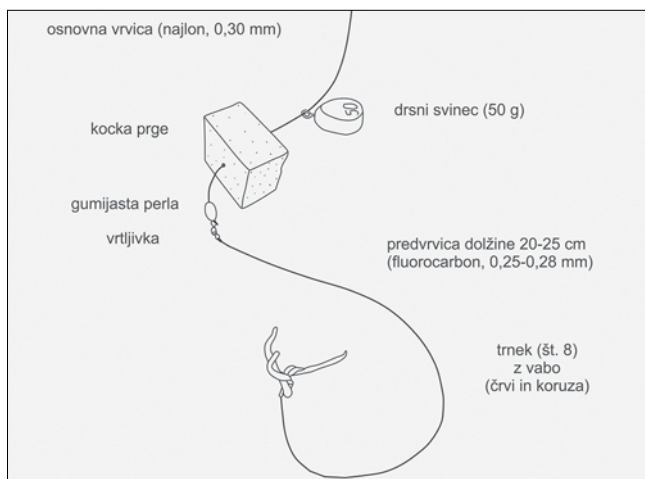
Znano je, da nekateri ribiči pri ribolovu s krmilnikom raje uporabljajo najlonske vrvice, drugi pa raje koristijo fluorocarbonsko ali pleteno vrvico. Vsaka od teh vrvic ima svoje prednosti in slabosti. Fluorocarbon je precej manj raztegljiv, pletena vrvica pa je praktično neraztegljiva, zaradi česar lahko pri ribolovu z njima zaznamo tudi najmanjše potege vrvice. Nasprotno je najlonska vrvica (monofilament) elastična oz. raztegljiva, kar lahko predstavlja težavo, ko lovimo na večje razdalje in globine, saj težje zaznamo prijeme. Vendar pa ima pomanjkanje razteznosti fluorocarbona in pletenice tudi slabosti. Prijemi in pobegi rib pri tehniki ribolova na dnu s krmilnikom so lahko namreč precej agresivni, zato ima pri utrujanju ribe najlon prednost, saj raztezna vrvica učinkoviteje ublaži sunkovite potege rib. Sam pri talnem ribolovu na kratke razdalje zato uporabljam najlonsko vrvico za glavno vrvico, fluorokarbonsko vrvico pa le za predvrvico. Drugače pa je, ko lovim na večje razdalje in globine. Tam se poslužujem pletene vrvice, na katere v zaključku namontiram fluorokarbonsko vrvico (približno 1–1,3 m dolžine), ki je v vodi manj vidna.

Ko na najlonsko vrvico natakнем drsni svinec (običajno je to svinec z vgrajeno vrtljivko, da je trenje čim manjše) in kocko prge, pritrdim na glavno vrvico še večjo drsno gumijasto perlo in osmico. Gumijasta perla preprečuje, da bi prga udarjala ob voz, s katerim je glavna vrvica pritrdjena na osmico, in se tako poškodovala. Sledi montaža fluorokarbonske predvrvice, dolžine med 20 in 25 cm in debeline vsaj 0,25–0,28 mm, ter nato trnka. Tokrat sem na palici, na kateri sem imel najlon kot glavno vrvico, uporabil debelino predvrvice 0,25 cm, pri palici s špago pa predvrvico debeline 0,3 mm. Trnek je bil v obeh primerih velikosti 8, in sicer sem uporabil tip trnka s srednje dolgim vratom in ravno konico, ki je namenoma oblikovan za *feeder* tehniko ribolova.

Za vabo sem uporabljal kombinacijo industrijske koruze iz steklenega kozarca z okusom vanilije in črvov. Le-te sem predhodno kupil v ribiški trgovini. Vsak črv je bil pičen le enkrat do dvakrat, zato da so se lahko v vodi prosto gibali, kar dodatno draži ribe k prijemu. Skica sistema, uporabljenega pri ribolovu, je prikazana na sliki 1.

Prvo ribolovno mesto in pričetek ribolova

Čeprav imam do Drave le 5 min (z avtom), sem prišel do reke šele ob 18.20. Časa torej več ni bilo veliko, zato sem se po hitrem srečanju s prijateljem labodom, ki ima tukaj svojo družino, kar hitro odpravil na ribolov (sl. 2).



Sl. 1. Sistem talnega ribolova s kocko prge namesto krmilnika (risba: B. Kramberger).



Sl. 2. Ob prihodu do Drave me je pričakal prijatelj labod (foto: B. Kramberger).



Sl. 3. Drava v Bistrici ob Dravi (revir Drava 6). Prvo ribolovno mesto (foto: B. Kramberger).



Sl. 4. Mrena, ujeta na prvem ribolovnem mestu, velikosti okoli 55 cm (foto: B. Kramberger).

Običajno se na sistem ribolova na dnu lovi z brega, vendar to nujno ne pomeni, da moramo biti vezani na ribolov na eno ribolovno mesto, kot je to običajno pri modernem krapolovu in *feeder* tehniki, kjer se na ribolovnem mestu praviloma predhodno tudi hrani. Sam velikokrat raje zaveslam svojo *ranco* (t.j. dolg ploščat rečni čoln domače izdelave, ki se tradicionalno uporablja za plovbo po Dravi) in z njo odveslam do ribolovnega mesta.

V Dravi lovim že od otroštva, zato so mi ribolovna mesta, kjer se zadržujejo krapji, dobro poznana. Najraje se zadržujejo tam, kjer se tok reke upočasni, kjer je dno razgibano in kjer je dovolj globoko in dovolj hrane. Taka mesta imenujemo zalivi. Pri čemer ne mislimo na tiste zalive, ki so ob izlivih potokov v reko in v katerih se voda popolnoma ustavi, kot sta dobro poznana Limbuški zaliv in zaliv TNZ. Tudi v teh zalivih se seveda krapji radi zadržujejo. Vendar v tem primeru mislimo na mesta v glavni strugi, tam, kjer reka ostro zavije, ali za manjšimi rti, ki ustavijo tok reke. Včasih pa so taka mesta tudi tam, kjer na površini ni vidnih ostrih zavojev in rtov, kljub temu pa se reka na takem odseku ustavi ali celo teče v nasprotno smer, torej gorvodno. V zalivih, kot jih imenujemo, je običajno voda globoka, vendar seveda ne v vseh zalivih enako. Tako so nekateri zalivi globoki 3–4 m, drugi pa vse do 9–10 m. Prav tako so zalivi različno veliki in oblikovani, vsem pa je skupno, da se v njih rade zadržujejo in hranijo različne vrste rib.

Prvo mesto, na katerem sem lovil, se nahaja le nekaj deset metrov od izliva potoka Bistrica v reko Dravo, kjer imam

parkiran čoln. Z ribolovom sem pričel ob 18.30. Čoln sem, kot običajno, na enem koncu naplaval na brežino, na drugem koncu pa sem ga stabiliziral tako, da sem tik ob čolnu ob straneh zapičil v mulj veslo (sl. 3).

S kocko prge namesto krmilnika lahko vržemo sistem daleč in tudi v močnejši tok reke, ne da bi prga pri metu razpadla in padla z vrvic. Nasprotno – na tak način pripravljen krmilnik drži tudi več ur, tako da je treba preverjati in po potrebi menjavati le vabo.

Sistem z najlonsko vrvico sem vrgel rahlo gorvodno proti sredini reke, približno 20–25 m od čolna, in približno 10 m nad zelenim mestom ribolova, saj vem, da bo tok sistem odnesel nižje na pravo lokacijo. Tok je svinec odnesel dolvodno na ribolovno mesto na rob zaliva, kjer se voda meša, torej med območjem glavnega toka in območjem, kjer teče reka navzgor. Kot je to običajno pri tej tehniki ribolova, sem vrvico rahlo napel in položil palico na rob čolna tako, da je



Sl. 5. Druga mrena, velikosti okoli 30 cm (foto: B. Kramberger).



Sl. 6. Tretja mrena, 35 cm (foto: B. Kramberger).

postavljen vrh palice približno 30° – 45° navzgor – glede na tok reke.

Postopek sem ponovil z drugim sistemom, na katerem je bila glavna vrvica špaga, le da sem tokrat vabo vrgel nekoliko višje in nekoliko dlje od brega.

Prvi prijem

Ribe so bile tega večera precej aktivne. Tik ob čolnu je plavala jata ribjega zaroda, nekaj metrov stran sem opazil jato klenov, tako gorvodno kot tudi dolvodno pa so se ves čas iz vode metale ribe, med katerimi sem opazil tudi krape. Veliko je bilo mrčesa in očitno so se ribe hranile tako na dnu kot tudi na vodni gladini. Danes ne bo težko ujeti nekaj rib, sem si rekel.

In res je bilo tako. Že po nekaj minutah čakanja so se pričele ribe hraniti s prgo, kar je bilo razvidno iz nenadnega trzanja vrha palice. Pri nekaterih vrstah ribolova na dnu se je treba odzvati že na rahel poteg vrhe palice, vendar ne na način lova s kocko prge. Ko ribe napadajo prgo, namreč povzročajo majhne premike prge, kar povzroča trzanje vrha palice. Navaditi se je treba, da ignoriramo te majhne premike in potege, saj ni dvoma, da se bo slej ko prej zgodil močnejši poteg, ki signalizira napad ribe na vabo. Vendar ker so premiki vrvic in vrha palice dober pokazatelj hranjenja in premikov rib okoli vabe, je treba ostati ves čas pozoren. Nikoli namreč ne veš, ali se hranijo s prgo majhne ribe, kot so podusti, rdečeočke, ali pa prgo sesa velik krap ali kakšna druga vrsta ribe. Pogostejše ko konica palice trza, več je rib okoli vabe oz. intenzivneje se le-te prehranjujejo; močnejše je trzanje, večje so ribe na drugi strani. Sčasoma zagotovo pride do vabe tudi večja riba, ki posega vabo in nato dvigne glavo z dna reke, pri čemer teža svinca in prge povzroči, da se ribi trnek zarine v usta. Riba seveda to zazna, zato želi pobegniti, kar povzroči

izrazit premik vrvic in s tem vrha palice. Šele potem je treba reagirati in dvigniti palico.

Po približno 10 minutah od pričetka ribolova se je trzanje vrha palice umirilo, zato sem preveril, ali je vaba še na trnku. Izkazalo se je, da ni, zato sem nataknil na trnek novo koruzo in po dva črva in vabo znova spravil na ribolovno mesto.

Že po minuti čakanja je sledil močan prijem, tako da se je vrh palice pomaknil za približno 50 cm proti toku reke, ročaj palice pa je dvignilo od dna čolna. Rahlo sem potegnil in sledil je močan upor ujete ribe na drugi strani. Zavoro sem moral popustiti, da ne bi prišlo do trganja. Riba je plavala dolvodno in proti glavnemu toku reke. Nato se je ustavila, tako da sem lahko pričel navijati vrvico na ribiško kolesce. Vendar je upor že po par zavojih ribiškega kolesca nenadoma popustil. Sistem sem moral tako ponovno vzeti iz vode in kmalu sem ugotovil, da sta predvrvica in trnek nepoškodovana, manjkala je le vaba. Riba se je torej očitno snela. Žal se to pri tem načinu ribolova večkrat zgodi, saj kocka prge povzroča dodaten upor v vodi in je posledično ujeto ribo težje kontrolirati.

Postopek sem ponovil, s tem da sem tokrat na trnek nataknil najprej črva, nato koruzo in nato še dva črva. Na prijem je bilo treba tokrat čakati nekoliko dlje, kar sem pričakoval glede na to, da je ujeta riba pobegnila. Vendar je po približno 20 minutah napetost vrvic na isti palici povsem popustila. V takih primerih je možno, da je riba pobrala vabo in plava proti vam. Lahko pa to tudi pomeni, da je riba, ki se hrani, potisnila le prgo ali glavno vrvico, kar povzroči ohlapnost vrvic. Zato če opazim, da vrvica popusti in se vrh palice izravna, sam najprej raje počakam sekundo ali dve, da vidim, ali se postavi vrh v normalno pozicijo ali pa sledi intenzivnejši poteg vrvic in vrha palice.

V konkretnem primeru se je vrh palice počasi premaknil za približno 30 cm v smeri proti toku reke, zato sem potegnil in



Sl. 7. Drugo ribolovno mesto (foto: B. Kramberger).



Sl. 8. Rdečeočka, ujeta na drugem ribolovnem mestu (foto: B. Kramberger).

ugotovil, da je na drugi strani riba. Vendar po občutku lažja od prve, saj sem jo lahko postopoma vlekel proti obali. Riba je bila že približno na polovici poti, ko je sledil nenadni pobeg ribe, ujete na trnku dolvodno, tako da se je vrvica pričela hitro odvijati iz kolesca. Čakal sem, da se riba umiri, saj sem vedel, da v vodi dolvodno nisem pričakoval ovir, toda sledilo je ponovno razočaranje, saj je med odvijanjem vrvice upor na drugi strani nenadno popustil. Riba se je tudi tokrat očitno osvobodila. Vprašal sem se, kaj je bilo spet narobe?!

Vrvico sem navil na ribiško kolesce in presenečen ugotovil, da manjka ves sistem, vključno s svinčcem in kocko prge, v zaključku pa je bila vrvica večkrat ovita in odrgnjena. Je morda krap pretrgal vrvico s hrbtno plavutjo, navil vrvico okoli ovire ali pa se je vrvica pretrgala ob kakšni skali?



Sl. 9. Tik pred koncem ribolova je prišla še ciljna riba – krap, teže okoli 3 kg (foto: B. Kramberger).

Ulovi na prvem ribolovnem mestu

Ura je bila 19.10, ko sem na sistem z najlonsko vrvico navezal nov trnek, pri čemer sem tokrat namesto fluorokarbonske predvrvice, debeline 0,25 mm, raje uporabil debelino 0,30 mm, kar je bilo enako debelini osnovne vrvice. Na trnek sem tudi tokrat nataknil tri črve in med njimi zrno koruze.

Že po nekaj minutah je pričel vrh palice ponovno trzati in kmalu zatem je sledil močan prijem, tako da se je vrh palice pomaknil za približno 30 cm v smeri proti toku. Tokrat nisem potegnil, ampak le prijel palico in pričel previdno utrujati zapeto ribo. Po približno 5 minutah sem uspel ribo potegniti do podmetanke in ugotovil, da gre za mreno, ki je imela okoli 55 cm. Ribo sem položil na vlažno travo, jo fotografiral in hitro nepoškodovano vrnil v vodo (sl. 4).

Postopek sem ponovil. Na trnek sem nataknil koruzo in po dva črva in vabo znova spravil na ribolovno mesto. Hkrati sem preveril, ali je tudi na sistemu, na katerem sem imel špago, še vaba. Kmalu sem ujel še dve manjši mreni, dolžine 30 in 35 cm, ki sem ju, preden sem ju izpustil, tudi fotografiral (sl. 5 in sl. 6).

Drugo ribolovno mesto

Mrena je trenutno v lovopustu, zato jih več nisem želel motiti in sem raje odšel loviti drugam. Odveslal sem približno 500 m višje v naslednji zaliv, kjer je voda nekoliko globlja in kjer vem, da se radi zadržujejo krapji (sl. 7).

Ura je bila že 19.45, zato sem hitro naplavil sprednji del premca *rance* in na oba trnka nataknil koruzo in črve. Palico, na kateri sem imel najlonsko vrvico, sem vrgel na rob zaliva, kjer se voda meša. Sistem s špago kot glavno vrvico pa sem vrgel nekoliko dlje proti sredini Drave.

Po približno 15 minutah so se pričele ribe krmiti s prgo

na sistemu s špago. Trzanje vrha palice je sčasoma prenehalo, nato pa je vrh palice po približno eni minuti pričel ponovno trzati, tokrat nekoliko intenzivneje. Ker ni prenehalo, sem dvignil palico in pričel navijati vrvico ter ugotovil, da je na drugi strani verjetno manjša riba. In res, ujela se je rdečeočka, velikosti med 15 in 20 cm. Ribo sem hitro fotografiral in jo izpustil (sl. 8).

Ura je bila že 20.22, zato sem se odločil, da to palico pospravim in z ribolovom počasi preneham. Toda za drugo palico sem se odločil, da jo še pustim na mestu. Velikokrat se namreč zgodi, da se ribe v Dravi ujame po tem, ko sonce že zaide.

In vredno je bilo čakati. Po približno 15 minutah, tik preden sem nameraval vabo potegniti iz vode, se je vrh palice, brez predhodnega opozorila, pričel počasi upogibati. Počakal sem sekundo ali dve in ko je bil vrh palice že približno 30 cm nižje, sem palico dvignil. Kmalu sem ugotovil, da se je ujela spet nekoliko večja riba. Pričelo se je utrujanje, krap je odvil tudi nekaj vrvic. Vendar pa utrujanje ni bilo posebno dolgo. Po približno 5 minutah sem uspel ribo potegniti do čolna in podmetanke ter ugotovil, da gre za čudovitega krapa luskinarja, teže okoli 3 kg. Sledilo je fotografiranje ribe, nato pa sem krapa izpustil (sl. 9). Ker se je pričelo že mračiti, sem prenehal z ribolovom, pospravil opremo, s pogledom še enkrat zaužil Pohorje in Dravo v idilični večerni svetlobi ter nato odveslal proti domu.

Čeprav tokrat nisem ujel velike ribe, pa to ni pokvarilo čudovitega večera.

B. Kramberger



Neznana Sava

NOVA VODA

»G reva po karto?« je vprašal Drago. In sva naslednji dan res šla. Reprezentančno karto, ki so nam jo prijazno ponudili kranjski prijatelji. Pravzaprav so se sotekmovalci, ki so leta krojili vrh državne lige in so jo tudi soustvarili v časih, ko je bilo druženje prioriteta, predavnimi leti usmilili nove ekipe s ciprinidno-dravskega konca, da bi lahko »malo potrenirali«. Čeprav so v »brunarici v Bregu ob Savi« pripravili vedno pravo pojedino, se je nam – tekmovalcem RD Maribor – mudilo nazaj v Savo še kaj preizkusiti. Neponovljivo!

Do »Tekstilindusa« nama je reprezentančno karto pripeljal Bojan. Čeprav med službo in zaseden, si je vzel toliko časa, da je nasmejan in dobrovoljen podal še tiste bistvene napotke in ribiške nasvete, ki jih lahko dobiš samo od ribiškega prijatelja! Tega ne pozabiš, pa čeprav se ne spomnim več, kaj in koliko sva ta dan ribarila.

V mesecih, ko se drugod ni smelo ali dalo, sem z mokro muho ali neobteženo nimfco bil borbo s krasoticami v »bazenčku«. Ampak – kar se mene tiče, se most Ljubljanske ceste imenuje »Lipanski most«. Obožujem to elegantno muharsko prebirljivko in nikoli in nikjer me ne bo razveselilo toliko 40+ teh krasotic, kot me je tukaj. Lovil sem jih na moje »zahajalke«, vezane tudi na trnek 10, kot tudi na puhovke, ki sem jih tako oskubil, da je na koncu ostala le še kaka pernata »dlakica«. Te so tako najboljše! Ko pa je bilo treba še malo potrenirati za tekme, so se vedno kje našle lepe »vloženke«.

Toliko lepih let, obogatelih z nešteto spominov iz tega dela z mestom obdane Save in v zadnjih letih tako malokrat s hvaležnostjo obiskane. Sramota! Prevečkrat se pojavijo ali pa damo prednost zadevam, za katere se prepričamo ali pustimo prepričati, da so trenutno pomembnejše od zadovoljitve naših notranjih potreb. Materialne potrebe in »potrebe«, ki so takšne in drugačne obveze, nepreložljive zadolžitve, »trasiranje« poti dooooogoročnim ciljem, vdano podrejanje agresivnosti k posameznikom usmerjenega grabežljivega profitarstva, akutno ustvarjanje pomanjkanja

kvalitetnega časa Nešteto razlogov, zakaj ni več mogoče, da bi se, kot predavnimi časi, odločil in šel jutri na ribolov, ker je pač super vreme in ribe grizejo ali pa preprosto kar tako, ker mi je trenutno do tega.

Dejansko se to niti ni toliko spremenilo. Preživetje! Kar nekaj štajerske krvi se pretaka po Gorenjski. Pa ne samo planincev, ribičev in turistov na obisku. Ne vem, kaj je bil povod, da je toliko mladih odšlo iz spodnjega dela Slovenskih goric za boljšim življenjem v Kranj, kjer so v Iskri med proletariat z veseljem sprejeli vsako pridno roko. Morda pa tudi krasen pogled na vršace ali pa radoživost voda, ki pritečejo iz njih. Ženini teti sta ostali tam, korona pa nas je tudi še bolj oddaljila. Je treba izkoristiti dano, sem si rekel, in združiti lepo s koristnim. V tem primeru sicer ne vem, kaj naj bi bilo kaj, ker je bilo samo lepo. »V soboto gremo v Kranj. Zmeni se z mamo in tetami, pa bratranca pokliči,« sem naročil moji dragi, ko sem že hitel v klet pripravljat pribor. »Kaj boš pa ti?« je za mano seveda donelo hipotetično vprašanje.

Nisem imel nekaj pozitivnih informacij o stanju med elektrarno in izlivom Kokre, ampak ... Z leti spoznaš, da imajo vsake oči svojega malarja in je osebna izkušnja edina prava. Po kavicah in priboljških iznad starega dela mesta sem vse odpeljal na drugo stran pod Stražišče k drugi teti, kjer sem že okrog poldneva na kratko zapustil družčino, ki se je prepustila veseli izmenjavi novic in obujanju kakega spomina.

Nespremenjen »parking« pod »mojim« lipanskim mostom. In hitro na most, da vidim, kaj je res. Resnično mi je zagon »padel v negativno«, ko sem videl, da informacije niso lagale; »skanaliziran« cel viden del. In kaj zdaj? Spust in izpod mosta par deset metrov višje ter poševni predložek na rob močnejšega toka, ki prihaja iz elektrarne, odpade, ker je ta del nedostopen in spremenjen. Isto je s krasnim poševnim prelivom, ki je tekkel od otočka pod mostom do desne obale kakih 100 metrov niže. Ni ga! Žalosten gledam niže in opazim vsaj tistih par skal na začetku curka, ki se zaključijo nekje pri izlivu Kokre ... »Ke čem!« odpeljem se niže



Kranjska lepota



Kranjski lepoteč



Srečen ribič v Kranju

in se spustim v vodo »vizavi« Kokre. Gladino so prekrili kosmi topolovega puha. Lepo, še posebej, ko rahel piš prenaša topolove snežinke nad gladino. Ampak suha muhica se vmes kar izgubi, če že ne pristane na kakem splavčku. Odločim se, da si z naključnimi meti počasi ogledam »novo« strugo ter se tako pomaknem više do skal, tam prečim in se počasi spustim niže, kjer je tok belo odejo usmeril nekoliko desno in pustil prostor za raziskovanje gladine s suho muho. Ampak! Moja pozornost pritegne krasna mrena. Hop, nimfica na trnico. Nepreviden jo splašim z bližnjo postrvijo, ki jo skoraj pohodim. Malo več koncentracije bo pa le potrebne! Neham razmišljati o tem, kako je bilo, ampak se odločim spoznavati neznan vodotok. Hitrejši curek, ki oblikuje rahlo zavito tolmun z leve strani skale nad mano, me nezadržno vabi. Kar na

12. pustim klasično rjavo – olivno nimfico, vezano na nevidno obteženem trnku velikosti 14. Vrtinčasti tok fino premetava vabo, ko občutim rahel zadržek. Avtomatsko dvignem palico in vem, da ni majhna. Ob sreči se uspem še »zašinfati«, ker tisto: »Bom samo malo *probal*, da vidim,« prevečkrat prinese izgubo ribe dneva. Imam čas, ovire ne opazim in jo mirno »vozim« po globljem in mirnejšem delu za skalami, ker vem, da bi pobeg navzdol pomenil boleč ostanek moje površnosti v ribjem gobčku. Na srečo uspem najlepšega barviteža letošnjega leta zajeti s podmetalko. Zmaga! Odidem na levi breg, da spijem radler, in namontiram kolešček s »francosko« navezo. Opazil sem še večjo senco med utrujanjem in raje zaključim z »debelo« 14-ico. Navežem še »testno« nimfico na 16., vezano v stilu srebrne zebrice pod glavo rahlo omikane s CDC in s komaj vidnim rdečim zaključkom. Kot se spodobi, se opremljen odpravim nazaj, tokrat z leve strani, in vodim nimfico po počasnejši, toda razgibani globlini. Drugi, tretji met in ... Tokrat občutno težja samica, ki se kmalu usmeri navzdol. Preden bi rekel *stop*, bi mi prejšnjo navezo razdelila: malo tebi, malo meni. Uspel sem jo zadržati, obrniti in počasi usmerjati proti obali. No, uspelo mi je šele z bolečinami v roki in po tridesetih metrih spusta. Zopet fantastična riba, brez napakice, popolna. S kolegi takim rečemo *naturka*. Definitivno je rezultat dela kranjskih ribičev, zato: Bravo in hvala vam!

Zopet odmor in sprememba naveze, s katero sem nameraval še malo potipati nizvodno. Ampak »nova« voda me je sprejela na najlepši način in se tudi odločila, da je dovolj. Ob prečenju mi je rahlo povečana porinila nogo čez spolzki kamen, da me je prisilila v bližnje spoznavanje svoje biti. Niti nisem bil razočaran ali celo jezen, saj sem po mikrorazmisleku razumel, da je bilo za današnji opoldanski skok dovolj in se naslednjega daljšega snidenja že neskončno veselim. V novi vodi večnih spominov iste reke.

David Babič

REKA DJETINJA

To majhno rečico sem spoznal popolnoma slučajno. Ko smo se pred kratkim vračali z RAJP tekmovanja v muharjenju v Črni gori, bili smo nekoliko naveličani hoje in bolj ali manj neuspešnega zalezovanja lipanov po sivkasto motni reki Čehotini, mi je moj dober črnogorski prijatelj Radule priporočil, da medtem ko se vračamo, obiščemo reko Djetinjo, saj da je ob poti in je lepa, naravna ter zanimiva. »Pa vsaj nalovili se boste,« mi je zagotovil. In ni pretiraval. O njej sem nekaj poslušal že pred leti, ko je bilo prav na tej rečici prvenstvo donavsko-jadranskih držav (kot se pravilno poimenuje RAJP tekmovanje), vendar se je takrat ribolov izvajal predvsem v predelu reke, ki teče skozi mesto Užice.

Reka Djetinja (pravilno: Džetina) se porodi pod obronki planine Tare, teče skozi večje srbsko mesto Užice in se po 75 kilometrih izliva v Zapadno Moravo. V spodnjem delu so tri manjša jezera, ki so posledica večjih pregrad. Na tej reki je bila zgrajena ena izmed prvih hidrorcentral, približno v enakem času kot znamenita centrala na Niagari na meji med ZDA in Kanado.

V svojem zgornjem delu je Djetinja izrazito salmonidna reka. Na spodnjem delu reke je dovoljen ribolov z blestivko in umetno muho, medtem ko je zgornji del rezerviran zgolj za muharjenje. Medtem ko v spodnjem delu najdemo tudi kakšnega lipana in celo sulca, je zgornji del naseljen izključno s potočnico.

Z reko gospodari Organizacija sportskih robolovca Djetinja, ki ima v mestu Užice tudi prostore. Glede gospodarjenja prisegajo na domorodno in nevnešeno ribo. To pomeni, da praviloma rib ne vlagajo, temveč počakajo na naravni drst. Njihova filozofija se glasi, da dober naravni drst zaleže za petkratno vlaganje. V dolžini desetih kilometrov imajo t. i. »revir«, kar pomeni, da ribe ni dovoljeno upleniti.

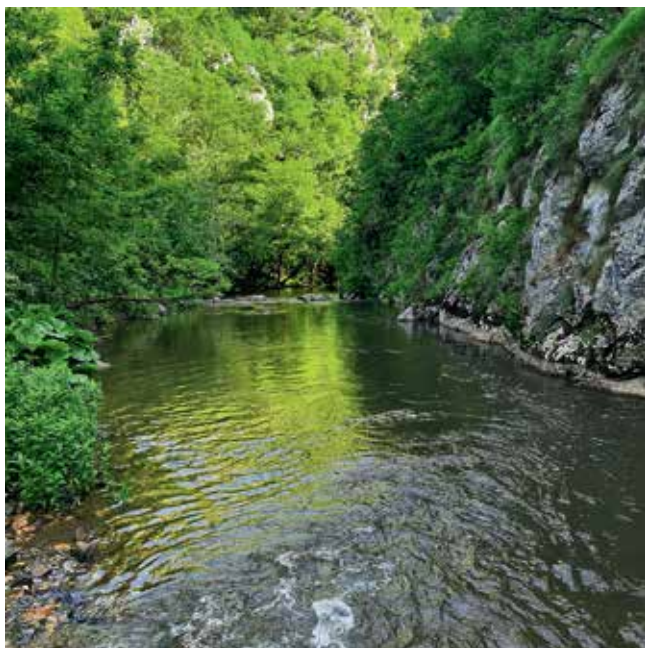
Ribolov je v tej mali rečici dejansko čaroben. Čeprav voda za naše razmere ni bistra, kar gre pripisati predvsem temno prodnati podlagi, pa si brzice, globlji tolmoni in naravne kaskade kar vrstijo. Desetkilometrski revir je poln manjših potočnic. Drži pa, da je treba kar veliko prehoditi in se ob tem skrivati, čepeti, se plaziti vse z namenom, da ne preplašiš ribe. Če te potočnica vidi prej kot ti njo, potem pozabi na prijem. V spodnjem delu so predvsem z ribo bogatejši predeli, kjer blinkariti ni mogoče.

To pomeni, da se nahajajo kratke in močne brzice ter predeli, ki so posuti s podrtim drevjem in vejami. Za posamezno korenino, kamnom ali debelom lahko v kratkem času izvlečete več čudovitih potočnic. Niso velike, so pa čudovitih naravnih barv.

Najuspešnejši je bil ribolov z nimfo, na nekaterih predelih bi lahko poskusili tudi s suho muho, vendar enodnevnice in »sedgi« niso pretirano rojili. Fazanov rep z oranžnim ovratnikom se mi je izkazal kot najuspešnejši, čeprav menim, da bi bile tudi druge klasične nimfe, kot so zajčje uho, princ in olivka, enako učinkovite. Hrane v tem napol gorskem potoku ni v obilju, zato riba hlastne po vsem, samo da je ne preplašite. Lovijo se predvsem manjše postrvice in pa postrvi do 30 cm dolžine. Za večjo se boste morali potruditi v kakšnem globljem »tonfu«.

Posebej slikovita je vožnja do navedenih revirjev. Cesta je namreč speljana po stari železniški progi Čačak – Bar, ki premore kar nekaj kratkih tunelov in je tako ozka, da ni primerna za srečanje z nasproti vozečimi osebnimi vozili. Zaradi tega se je treba predhodno pozanimati, v katerih urah je cesta odprta za določeno smer. Poleg nevihte je bil to tudi razlog, da smo z ribolovom zaključili že ob treh popoldan, sicer bi morali za vrnitev čakati do devetih zvečer.

Za bogastvo dobrega ribjega staleža se domačini lahko zahvalijo skrbnim ribičem, članom Djetinskega ribiškega kluba z Radomirom Deričem na čelu. Djero, ki nas je popeljal v revir in poskrbel za nakup ribolovnih dovolilnic, nam je povedal, da je bivši žandarmerijski policist v pokoju in da že preko 30 let skrbi za navedeni revir. Ker je revir z avtom težko dostopen, po-



Reka Djetina



Reka Djetina



Zemljovid poti



Izvedenka univerzalne nimfe fazanov rep na jig trnku št. 18.

leg tega vsako parkirano vozilo zlahka zaznajo, jim je tudi revir uspelo obraniti pred dvonogimi plenilci.

Skratka, če vas bo pot slučajno zanesla v ta predel Srbije, blizu šestdesetisoč glavega mesta Užice, si privoščite prvinski ribolov na tej zanimivi, lepi in polni rečici. Predlagam, da obiščete predvsem zgornji del v predelu pritoka Sušice, kar nam sicer ni uspelo, po pripovedovanju pa je ta del še bogatejši z rdečepikicami. Pa dober prijem. Za ribolovnico pa se obrnite kar na Djera. Stala vas bo borih 9 evrov.

Miroslav Žaberl

ZA VODO GRE... IN KAJ?!

Veni sapi, bi rekli, sta si politika xy izmenjala mišljenji. Ali je bilo to pred volitvami ali po tem dogodku, ni pomembno. Pomembno je bilo – in še kako važno –, kaj bo storila politika sedaj?

Združeni narodi so leta 1992 22. marec proglasili za Dan voda. Odločitev je bila politična. Ob odloku ZN je zapisano, da je ozaveščanje o pomenu pitne vode in trajnostna raba vodonosnikov bistvo vsega. Bistvo aktualnega sporočila lahko postane nično, če ga življenje ne uporablja.

Vodo, svetlobo in toploto nam je dala narava v uporabo. Ali je ta koncesija trajna? Ne, ni! Zemeljsko ozračje se zaradi aktivnosti človeka spreminja v slabo smer in draži naravo. Vrnimo se k naslovu tega razmišljanja. Vremenarji nas obveščajo o zadevi, ki nam ni všeč. Podatki, ki so bili publicirani, povedo, da je vode, ki jo porabimo, in tiste, ki izhlapi, evaporira, količinsko več kot tiste, ki je v zalogi okrog nas. To je talne – podzemne, površinske v vodotokih in akumulacijah. Neprijetno sporočilo. Vprašajmo se: ali smo ljudje s svojim ravnanjem tudi krivi za stanje, ki je neugodno, in sicer z ozirom na pomen vode za življenje. Povejmo si, da tudi. Primer, o katerem je že tekla beseda, je v Savinjski dolini pri Šentrupertu. Tam so pri gradnji avtocestnega križa po veljavni uradni tehnični dokumentaciji leta 1996 zarezali tako globoko, da so oskrunili območje skrite podtalnice. Tehnično

izobraženi projektant je s projektom pomotoma, namerno ali zaradi neznanja za vedno uničil del podtalnice – zaklada narave. To je bilo obdobje, ko je veljala politična dogma: »Pomembno je, da je naš, ni pomembno, kaj zna!«

V dokumentaciji iz tistega časa in 3. osi lahko preberemo, kaj je napisal Zavod RS za varstvo narave: »Podtalnica je naravna hidrološka vrednota, objekte in naprave se na priključku lahko naredi tako, da ne prekinjajo zveznosti vodnega toka in ne spreminjajo količine pretoka«. Vprašamo se, ali je Zavod RS za varstvo narave državna strokovna inštitucija ali je nekaj kar tako, samo da je? Vsak ha Braslovškega polja je za vedno izgubil 2000 m³ podtalnice. Šola, ki je drago stala in ničesar naučila, nam je sporočil avtor prispevka M. Hanžek v Sobotni prilogi Dela 10. avg. 2019, ko se je lotil odkrivanja sistemske korupcije. Lobiji in politika se klanjajo uničenju Braslovškega polja, navaja avtor. Razmišljanje je dovoljeno, ali je mogoče, da je oblast RS pustila, dovolila ali mogoče povzročila, da Braslovško polje joče že več kot četrto stoletje? Kaj pa ustava – mogoče ni bila zadovoljna s kakšno sistemsko odločitvijo? Ni znano, kako je bil zadovoljen predsednik RS, ko je posvetovalni odbor za podnebno politiko družno odstopil. Mogoče je bil sam pri sebi zaskrbljen? Šest desetletij mi je dano, da lahko sodelujem v ribiških in ribogojnih aktivnostih. Če bi bilo mogoče, bi storil v bodoče enako. V o d a



Jez, ki razmejuje



Urejen jez

nam s svojo veličastnostjo omogoča, da z njeno pomočjo ne samo preživimo, temveč nam omogoča, da z njeno pomočjo tudi kaj ustvarimo. Pa ji kot naravovarstveniki posvečamo vso pozornost? Moja trditev je, da smo bili ribiči in ribogojci prvi, ki smo opozarjali na varstvo vode in sploh okolja. Naj spomnim, kako smo v pogostih zastrupitvah in poginu rib takoj poskrbeli za obnovitev ribjega življa in poskušali izterjati povzročeno škodo. Skrb za vodo je v naših vrstah še vedno zelo prisotna. Kaj pravite: ali je s strani države upravičeno zaračunavati koncesijo za uporabo in skrb za vodo, če pa so ribe last države? Ribe, ki jih kupimo za vlaganje, za svoj denar, postanejo takoj ob vložku v vodotok državne. Paradoks, za delo, material iz našega žepa. Več kot sto deset let je, ko so mariborski ribiči opozorili, da iz tekstilne industrije odteka modra barva! V tistem obdobju je bil v Gradcu v deželni zbor poslanec Karel Vrstovšek in je

v svoji funkciji postavil pred oblast, pred parlament vprašanje onesnaževanja Drave. Voda je obnovljivi vir v naravi in daje preko malih elektrarn 3,2 odstotka skupne el. energije. Kaj vse se dogaja z vodo okrog te energije? Na fotografiji je prikazan jez matičnega vodotoka, ki daje fizično možnost za regulacijo količine vode po matični strugi in na malo elektrarno. Ključ za razmejitev je v rokah male elektrarne. Rezultat – fotografija: matična struga en del in 9 delov elektrarne. Biološki minimum ni pojasnjen v praksi. Vprašajmo se, kaj je s strani varstva narave več vredno? Izsušeni bregovi struge reke so izgubili vso biomaso živih organizmov na desettisočih kvadratnih metrih. Inventarizacija je pred leti ugotovila okrog 50 kg mase na ha, ki povedo, koliko ribjega življa to pomeni. Večkrat se v današnjem kapitalizmu uporablja beseda pohlep.

Dr. mag. sci. d. i. agr. Boris Skalin

PESNICA, KAKRŠNE NE POZNA MO (VEČ) ...

O REKI, RIBAH IN DOGODKIH OB VODI, KI JE POMENILA ŽIVLJENJE IN JE ŽIVLJENJE TUDI POGANJALA ...

Lenarška Ribiška družina se je pred davnimi desetletji poimenovala po reki Pesnici, ki je poleg reke Ščavnice osrednji slovenskgorški vodotok. O njej in predvsem o ljudeh ob reki ter okoli nje je napisal odlično knjigo pisatelj in tudi strastni ribič Tone Partljič. Roman ima zelo kratek naslov: *Pesnica*. Kdor ga od ribičev še ni prebral, mu je lahko žal, saj bo iz knjige izvedel marsikaj zanimivega ravno o reki, ki je za Slovenske gorice in za slovensko sladkovodno ribištvo mnogo pomembnejša, kot izgleda na prvi pogled. »V naši deželi skoraj vse reke tečejo od zahoda proti vzhodu. Torej proti soncu. Tudi Pesnica. Ampak Pesnica je več: je reka ali – pravičneje – rečica Pesnica, dva zaselka blizu rečice, eden v Avstriji in eden pod Kozjakom, je Pesniška dolina in še velika vas Pesnica in železniška postaja Pesnica, kjer je avtorjev oče delal več kot trideset let ... Pesnica je tudi kraj v avtorjevi domišljiji in spominu, ki zanj pomeni obdobje otroštva in zgodnje mladosti. V romanu spremljamo zgodbo avtorjevega otroštva, zgodbe njegovih staršev in pomembnih Pesničanov, ki spremljajo spreminjanje njim ljube doline v »spalno« naselje Maribora«, je o Partljičevi Pesnici zapisala recenzentka Ignacija J. Fridl. K temu uvodu samo še nekaj zgodovinskih iztočnic: ime Pesnica za reko se pojavlja že v 12. stoletju. Ime izvira iz stare slovanske besede *pesъ*, ki naj bi pomenila reko, ki teče po pesku. Reka je dala ime tudi bližnjemu kraju.

Reka izvira v gričevnatem svetu pri vasi Pesnica (nemško: Pößnitz) v Avstriji, po nekaj kilometrih vstopi v Slovenijo in nato teče večinoma proti jugovzhodu po Pesniški dolini mimo Zg. Kungote in Lenarta v Slovenskih goricah ter nato po Ptujskem polju in se malo nad Ormožem izliva v reko Dravo. Zaradi velike vode spomladi in jeseni je Pesnica poplavljalna, bile so hude povodnji in poplave, ki so odnašale seno, včasih tudi otavo. Takrat so velike vode naplavalile velkanske količine rib, klenov, ščuk, ostrižev. Kmetje so jih na veliko pobirali v košare in jih imeli za živež. Še več pa jih je propadlo, pojedle so jih lisice in druga zverjad, majhne pa pobrale štoklje in čaplje. Ostalo pa je nekaj dni smrdelo, da je kaj. Zaradi velikih vod in poplav na reki Pesnici mlinov tako rekoč ni bilo, saj bi jih velike vode odnesele. Znana sta bila Matjašičev mlin pri Gočovi in Škamlečev mlin blizu Hrastovca. Zato pa je bilo veliko mlinov na reki Velki, ki je levi pritok Pesnice. Na tej reki so bili mlini na Sp. Velki, v vasi Žitence 4 mlini, v Žicah 2 mlina, v Zg. Žerjavci tudi 4



Poplave reke Pesnice leta 1961, (foto: Dragiša Modrinjak, arhiv občine Pesnica)

mlini, v Sp. Porčiču 2 mlina, v Lenartu Petovarjev mlin in žaga ob Pirichovi usnjarni ter v Radehova 2 mlina. Stari ribiči so te lokacije (še) poznali, od mlajših bi vas redko kdo uspel



Reka Drvanja v Verjanah, ki ni več niti potok, je bila reka moje mladosti. (Foto: Marjan Toš)



Ročica je nekoč poganjala mline, danes pa jo lahko preskoči vsak otrok. (Foto: Marjan Toš)

pripeljati do njih. Sploh ker ni več nekdanih »zajz«, kot so po domače imenovali vodna zajetja pred mlini, v katerih so plavale velike ribe. Te so lovili mlinarji in ribiči, za oboje jih je bilo ravno dovolj. Včasih celo preveč, saj se z ribolovom ni pretiravalo.

Zanimiv pritok Pesnice je rečica Globovnica. Potok Globovnica (eni mu pravijo celo reka) izvira v dnu gozdne grape pod vasjo Šomat ter teče večinoma proti jugovzhodu. Je desni pritok reke Velke. V dolžini dveh kilometrov toka Globovnice je delovalo še pred devetdesetimi leti pet mlinov, ki so na tem delu maksimalno izkoriščali vodno silo. V urbarju gosposčine Maribor z leta 1542 se omenja en mlin na Globovnici (domnevamo, da je deloval blizu Hrastovca). Do leta 1840 je na območju fare Sv. Jurija v Slovenskih goricah delovalo 5 mlinov, na območju današnjega Lenarta pa so bili na tej rečici samo 3 mlini. Najboj znan je bil Šalamunov mlin v Lormanju. Še dva pritoka Pesnice je treba omeniti, in sicer sta to potoka Ročica in Drvanja. Potok Drvanja izvira v Bačkovi, kjer priteče na suhom res majhen potok, ki dobi kmalu sveže pritoke. Najprej se Drvanji na levi strani pridruži jarek iz izvira pod kmetijo Roškar v Drvanji in na desni Bačkovski potok. Do naselja Benedikt se v potok Drvanja zliva še več jarkov iz grebenov Zlodjeva pūša in Benediški Vrh. V Benediktu priteče v potok Drvanja, ki tod že dobi ime reka, Trsteniški potok, v Srednjih Verjanah pa se pod Sv. Trojico zliva v Drvanjo potok Ročica. V reko Pesnico se Drvanja zliva pod Zg. Drbetinskim Vrhom, a namesto tega domačini

rečejo kar pri Drbetincih. Tudi vodna sila Drvanje in Ročice je nekaj stoletij poganjala več manjših mlinov. Na Ročici je mlelo 7 mlinov in na Drvanji 6, eden je imel tudi žago. Je pa še tale zanimivost iz Ročice: ob njej sta nastali dve tovarni usnja, prva že leta 1848 na domačiji Karla Močnika, druga, Kirbiševa usnjarna, leta 1882 ob Ročici pod Sv. Trojico, ki je obratovala do leta 1950. Vode je bilo dovolj za vse, za mline, žage, usnjarne, za ribe in rakevčasih celo preveč in so se ljudje visokih vod bali, saj so jim delale škodo.

Pa danes? Po hidro- in agromelioracijah konec 60. let minulega stoletja, ki so bile prepotrebne, saj bi sicer Pesniška dolina ostala za kmetijstvo (in ljudi) povsem izgubljena, se je vse obrnilo na glavo. O načrtovanih melioracijah v prejšnjih časih je veliko pisal tudi Tone Partljič v uvodu delu svojega romana Pesnica. Sočno, kot to zna samo on. Posledice melioracij poznamo vsi, kmetje, ekologi, lovci, ribiči. Naravovarstveniki svarijo pred dolgoročnimi posledicami tudi zaradi podnebnih sprememb, saj so meliorirane struge bolj ali manj suhe, ribo je na primer v Drvanji ali v Ročici težje najti kot prgišče zlata. Edina ribolovna voda je le še Pesnica. Zato jo lenarški ribiči toliko bolj častimo in spoštujemo. S Tonetom Partljičem vred.

Reka Pesnica z Drvanjo, nad katero sem kot otrok živel, je bila tudi reka moje mladosti. Ob Drvanji v Čagoni smo preklinjali, ko smo tretjič ali četrtič zapored grabljali razneseno blatno seno ali otavo ob poplavih. Hkrati pa uživali v kopanju v mogočnih, z vrbami obraščenih pesniških tolmunih pri Sp. Senarski in se dajali, kdo bo ujel večjega klana. Ščuke nam niso šle v naše drobne ročice, prevelike so bile, ostrizev pa smo se bali, ker so nas pikali. Zato smo jih pustili očetom in stricem, ki so si radi dali duška z ribolovom na črno, z rokami in preprostimi košarami za krompir, ko je bil čas za počitek med prvim in drugim obračanjem sena. Pesnica je bila res naša voda in naša voda tudi ostaja, danes sicer drugačna, v ravnem toku, v meliorirani strugi, brez vrb in jelš ... Zdaj o njej poučujem vnuka, ki pravi, da bi bil rad ribič kot njegov praded in verjetno še kdo iz našega rodu pred njim, saj se je v Pesnici, sploh pa v Drvanji, ribarilo od vekomaj. In upajmo, da bo tako (vsaj še nekaj časa) tudi ostalo. Pesnica je reka, ki poganja življenje, ki je prijazna, a zna biti tudi huda. Tone je o tem lepo pisal In moj zapis je skromna zahvala njegovemu delu namesto klasičnega poročila ob izidu knjige ribiči beremo tudi tako!

Dr. Marjan Toš

**TRGOVINA
Z RIBIŠKO OPREMO**

Sport
DANILO

Danilo Bižal s.p., Smednjska 32, 4000 KRANJ
Tel., fax.: 04/232-50-50, 041 643-194
E-mail: sport.danilo@siol.net Spletna stran: <http://www.sport-danilo.si>

JANKO SLATIČ JE LENARŠKI RIBŠKI CAR

Na jezeru Radehova pri Lenartu v Slovenskih goricah je bilo tradicionalno srečanje članov lenarške RD Pesnica. Tako kot vselej na začetku nove sezone so se ribiči tudi tokrat pomerili v tekmovanju za laskavi naslov »carja RD Pesnica Lenart« za leto 2022. Prestižnega tekmovanja se je letos udeležilo 37 tekmovalcev, samih izkušenih ribičev in tudi nekaj novincev, ki so športno-ribiško srečo naskakovali prvič. Enkrat je pač treba začeti .. Najuspešnejši ribič, ki si je nadel cesarsko krono in prejel še laskavi naziv carja ribiške družine Pesnica Lenart, je postal Janko Slatič. Ujel je krapa, ki je tehtal natančno 7630 g, drugo mesto je osvojil Tadej Breznik z amurjem, težkim 7550 g, in tretje mesto Branko Čeh s ploščičem, težkim 1650 g. Na koncu so bili vsi zadovoljni, vodstvo RD Pesnica, tekmovalci, še posebej pa zmagovalci in vsi udeleženci, saj so preživeli prijeten ribiški dan v lepem naravnem okolju jezera Radehova.

Marjan Toš



Janko Slatič je lenarški ribiški car 2022 (Arhiv RD Pesnica).

Z AMERIŠKO VELEPOSLANICO OB SAVINJI

Konec letošnjega maja je gospa Jamie L. Harpootlian, veleposlanica ZDA, ki v Ljubljani diplomatsko zastopa svojo državno skupnost, obiskala enega izmed najlepših predelov naše domovine, Zgornjo Savinjsko dolino. Dan je preživela med ribiči RD Ljubno ob Savinji, spoznala njihovo dejavnost in sproščeno uživala v naravnem okolju. Nad vsebinami, ki jih člani v okviru upravljanja z zgornjesavinjskim ribiškim okolišem izvajamo, je bila krepko presenečena, saj v njeni domovini prostovoljnim združenjem ribičev takšen obseg nalog ni naložen niti omogočen. Med vodenim sprehodom mimo ribogojnih objektov pri ribiškem domu na Ljubnem, kjer vzrejamo potočne postrvi ene izmed najčistejših genetskih linij pri nas, je predsednik RD Gregor Križnik visoko gostjo seznanil z delovanjem družine in organiziranostjo slovenskega sladkovodnega ribištva. Povezanost ribiške družine z lokalno skupnostjo, skrb in aktivnosti občanov za čisto okolje ter ohranjanje narave pa tudi ekonomske učinke bogate ribiške turistične ponudbe je ambasadorki predstavil še ljubenski župan Franjo Naraločnik.



Seznajanje veleposlanice ZDA z upravljaljskimi vsebinami in nalogami ribičev



Slika 2: Ambasadorka ZDA - uspešna ribička (Foto: Veleposlaništvo ZDA v Sloveniji)

Po zaključku prvega dela obiska smo ji ribiči pred muharjenjem v reki Savinji na obrečnem prodišču pripravili okrepčilo z bogato obložene mize s tradicionalnimi zgornjesavinjskimi jedmi. Muharsko popolno opremljeno gostjo je tovariš Križnik pospremil v s postrvmi bogat del revirja, kjer naj bi tudi veleposlanica, čeprav skoraj popolna začetnica v muharjenju, doživela tisti trenutek ribiškega razburjenja, ko riba vsesa ponujeno muho, čemur sledi utrčanje, osvoboditev ribe brezžalustnika in izpustitev nazaj v njeno vodno okolje. Prvi, še neizpiljeni meti z muharico sicer niso dali rezultata, ko pa je muha vse pogosteje nežno sedala na vodno gladino na malo večji oddaljenosti od ribičke, so tudi ribe postale prijaznejše do nje. Z ulovom in izpustitvijo dveh postrvi v nadaljevanju se je veleposlanica izkazala ne samo kot uspešen muhar, temveč tudi kot iskrena ljubiteljica živali in čistega okolja. Ob koncu njenega obiska, s katerim nas je gospa tokrat počastila, smo ji v imenu RD in lokalne skupnosti izročili spominsko darilo – ročno izdelano maketo flosa.

Franc Rebeušek



Slika 3: Slovo visoke gostje od članov RD Ljubno ob Savinji (Foto: Veleposlaništvo ZDA v Sloveniji).

NA BRANKA FRUMNA SE AMURJI ENOSTAVNO »LEPIJO«

Čeprav je beli amur sladkovodna riba iz družine pravih krapovcev domorodna riba v vzhodni Aziji, jih je veliko tudi po slovenskih ribolovnih vodah. Za mnoge ribiče so amurji zanimiva trofeja, zlasti če je težka vsaj 15 kilogramov in več ter če v dolžino seže več kot meter. In veliko takšnih je tudi v vodah, s ka-

terimi gospodari Radgonska podružnica, a tudi druge podružnice, ki tvorijo RD Radgona. Da je res tako pogosto, potrjujejo ribiči, ki uplenijo kakšnega trofejnega amurja, med slednjimi pa je gotovo tudi Branko Frumen, vodja Radgonske podružnice, na katerega se amurji enostavno »lepijo«, čeprav gre za vsestranskega ribiča, ki je lastnik že mnogo trofejnih rib, zlasti krapov, a tudi roparic. Še dva kapitalna amurja iz ribnika med Gornjo Radgono in Apačami je Branko ujel v enem dnevu, in sicer sta tehtala najprej 19,30 in nato še okroglih 17 kilogramov, oba pa sta bila dolga več kot meter. To pa ni vse, kajti tudi pred nedavnim je tudi lovil »v paru«, kajti prav tako je ujel dva amurja, ki ju je kot vedno (po tehtanju ter fotografiranju) izpustil nazaj v vodo. Oba sta skupaj tehtala dobrih 31 kilogramov in bila dolga po dober meter. Eden je tehtal dobrih 16, drugi pa natanko 15 kilogramov.

Izkušeni ribiški lisjak Branko Frumen iz Gornje Radgone, ki z veseljem namaka trnek na obeh bregovih reke Mure, na celotnem območju Ribiške družine Radgona – od Apaške doline, čez Podgrad in Negovo do Blaguškega jezera, čez Hrastje Moto, na levi breg Mure, v Gradišče –, sicer nikoli ne odnaša rib domov, temveč trofejne stehta in izpusti nazaj v vodo. Zato pa rad speče in zaužije veliko postrvi, ki jih ima rad in jih potem pripravi tudi za druge. Sploh pa je Branko nadvse uspešen ribič, ki je v svoji več kot 50-letni ribiški karieri na različnih ribnikih že ujel številne kapitalce, predvsem krape in amurje. Branko, bodisi sam bodisi s prijatelji (Ivan Borut, Bojan, ki je že desetletja zelo aktiven v Ribiški družini Radgona), najraje namaka v Gradišču, poleg lokacij, kot so: Negova, Lutverci, Podgrad in še nekateri drugi ribniki. Še posebej se v Gradišče z veseljem odpravijo v zgodnjih jutranjih urah, ko je zelo zanimivo za namakanje. Branko – ki je bil zaposlen v sosednji Avstriji, sedaj pa se odpravlja v zaslužni pokoj –, vsak prosti trenutek izkoristi za ribolov in z zadovoljstvom pove, da je doslej ujel veliko lepih trofejnih rib, predvsem krapov v Negovskem jezeru ter na ribniku Liebmansee v bližini Bad Radkersburga v Avstriji, amurje pa v Gradišču in Lutvercih. To samo potrjuje, da je v omenjenih ribnikih veliko trofejnih krapov oz. amurjev in zato ne preseneča, da je okrog vedno več ribičev od blizu in daleč ... Radgonski ribiči pa v svoje ribolovne vode vsako leto vložijo več ton rib. Seveda Branko poleg doma v Sloveniji ter sosednji Avstriji pogosto namaka tudi pri drugih sosedih, na Madžarskem in Hrvaškem.

Oste Bakal



Pred nedavnim je prjel priznanje RZS - Red za ribiške zasluge (Foto: Oste Bakal).

SONČNI OSTRIŽ

Razveseljivo je, da je med mladimi čedalje več zanimanja tudi za ribogojstvo.

Ob ribniku v Vrbju, kjer Ribogojnica Žalec vzreja ribe, je ob vsakoletnem odlovu več mladine.

Ob takšnem dogodku se je znašel tudi Marko Zagožen, o katerem je nastala sledeča zgodba.

Avtor fotografije se je pogovarjal z Markom in ga vprašal, kako, da se sončni ostriž, ki ga ima v roki, imenuje sončni ostriž. Kot iz topa je nagajivi Marko odgovoril: »Ker se lovi, ko je sonce!«

Boris Skalin

Marko Zagožen



KRNICA JE DOBRA KOT PICA (domišljijско razmišljanje)

Danes smo se odločili, da gremo loviti na mrtvico Krnico. Tja smo prispeli ob sedmi uri zjutraj in takoj začeli s pripravami. Moj brat Filip je lovil na krmilnik, jaz in ati pa na vaglerjev plovec. Sprva se ni dogajalo nič, okoli desetih pa se je začela akcija. Filip je najprej ujel babuško dolgo kar 35 centimetrov, potem pa je ati potegnil ven dva kilografskega krapa. Nato je sledila ura mrtvila. Ko se mi je plovec končno potopil, je bilo to zaradi klena, ki je meril 25 centimetrov. In to je bilo vse. Odločili smo se, da se po kosilu znova vrnemo na Krnico. Tudi popoldne po kosilu ni bilo na Krnici nikogar razen nas. Filip je vztrajal s krmilnikom, midva pa z (Vagler) plovcem. Kmalu po začetku se je atiju zatresla konica palice. Ven je prišel Linj, ki pa je na žalost pobegnil med fotografiranjem v Filipovih rokah. Čez eno uro se je potopil tudi moj plovček. Ujel sem majhno rdečeoko. Znova pol ure nič, nato pa je atijevo palico skoraj potegnili v vodo! Na vabo se je ujel 45 centimetrov dolg klen. Ta je po slikanju lepo in mirno odšel nazaj v globine. Po uri in pol čakanja je Filipovo kolesce ponorelo. Deset minut kasneje smo ugotovili, da zaradi krapa, ki je tehtal okrog štiri kilograme. Po malo krajšem premoru je meni prišlo nekaj majhnega in na pol poti ven, sem začutil mrtvo težo ščuke, dolge 40 centimetrov, ki

je zgrabila ujeto rdečeoko. Do konca dneva sem sam zgrešil dva prijema in še ati enega.

Naslednji dan smo bili še bolj zgodnji in že ob šestih odšli od doma. Po uri čakanja smo ujeli par rdečeok in klenov, a nobena riba ni bila večja od 25 centimetrov. Nato znova dve uri čakanja, ko se je moj plovec le potopil. Ven je prišel po petih minutah, ko sem zmagal v dvoboju z veliko podustjo. Ko je ura odbila 11, se je atiju zatresla palica, kot bi bil potres. Riba pa je pobegnila v lokvanje in se tam uspešno rešila trnka. Verjetno je bil večji krap ali amur. Nato pa je Filipova palica poskočila in se komaj obdržala na stojalu. Riba je odplavala v lokvanje. Po 15 minutah boja smo v sak končno zajeli tri kilograme težkega amurja. Filip je bil zelo vesel. Naš prvi amur! Med fotografiranjem je ati pogledal svojo palico, ki se je že tresla. Hitro je odložil fotoaparat, stekel do palice in zategnil. Ven je prišel amur, težak pet kilogramov, ki se je pustil ujeti v podmetalko po dvajsetminutnem boju. Nato je ati ujel še dve večji ribi, klena in babuško, Filip še enega linja na kruh in jaz še zadnjega krapa.

Z lovom smo končali ob 19. uri in se utrujeni a zadovoljni odpravili domov.

Tim Dennis Dominik

MLADINSKI MUHARSKI TABOR OSILNICA 2022

Po kratkem premoru, ko so mladinski muharski tabor gostili na Gorenjskem, natančneje v domu za šolske in obšolske dejavnosti Trilobit na Javorniškem Rovtu, smo se zopet preselili v Osilnico, točno v vas Sela pri Osilnici, kjer je bilo tudi naše tridnevno domovanje pri Kovaču. Osilnica leži v jugovzhodnem delu Slovenije, na 293 m nadmorske višine. Občina je po številu prebivalstva druga najmanjša občina v Sloveniji – na enem kvadratnem kilometru živi le 10 ljudi. V Osilniški dolini je 332 prebivalcev. Osilniška dolina se imenuje tudi **Dežela Petra Klepca**. Zgodba (ljudska pripovedka) govori o revnem in slabotnem pastirju Petru Klepcu. Gozdne vile so mu podarile čarobno moč, s katero je pomagal sokrajanom ter ščitil dolino pred turškimi vpadi. Z junaškimi dejanji je postal legenda kraja.

Bivali smo v Hotelu Kovač, ki je leta 2002 dobil podobo, ki jo ima še danes. Takrat so podrli staro poslopje oziroma gostilno ter zgradili družinski hotel, zgrajen v etno stilu Petra Klepca.

Hotel Kovač je namenjen zelo širokemu krogu gostov. Je prijeten in gostoljuben družinski hotel, v katerem se vam v celoti posvetijo in prisluhnejo vašim željam. Predstavijo vam možnosti zunanjih, športnih aktivnosti in kulturnih ter zgodovinskih dejavnosti. Možnosti je na pretek. Primeren je za družinske počitnice, saj imate na voljo aktivnosti za vse starostne skupine. Tudi v primeru slabega vremena vam ne bo dolgčas. Gostijo tudi veliko število šol, ki pridejo sem v šolo v naravi. Poleg tega izvajajo tudi šolske programe, ki so predvideni za obvezne izbirne vsebine (športni tabor, naravoslovni tabor, gospodinjstvi tabor, tehnični dnevi ...). Na voljo sta dva objekta, ki imata skupno 80 ležišč, jedilnico z



Mentorji po napornem delu



Navodila pred ribolovom



Kasting

90 sedeži in tremi različnimi prostori, ki so namenjeni za delavnice in večerne animacije. V hotelu ponujajo in vam lahko organizirajo številne športne aktivnosti. Imajo veliko športne opreme: od kajakov, raftov, koles do svojega pustolovskega parka, bazena in teniškega igrišča. Pa še bi lahko naštevali. In takšne ugodnosti niso ostale neopažene tudi med ribiči, tako smo se odločili, da to tudi izkoristimo.

V petek, 20. maja, se je v zgodnjem popoldanskem času zbralo 25 mladeničev, starih med 10 in 14 let, iz osmih ribiških družin, ter 15 njihovih mentorjev, spremljevalcev in učiteljev. V tako kratkem času, saj tabor traja le tri nepopolne dni, pa je naloga mentorjev, da si ti mladeniči pridobijo čim več znanja, zato pa je program zelo zgoščen.

Takoj po namestitvi, uvodnem spoznanju ter uradni otvoritvi, kjer nas je pozdravil naš gostitelj predsednik ribiške družine



Nepogrešljiv na taborih Martin Šircelj



Pomoč najmlajšim

Kočevje Arko Tomo in nam zaželel prijetno bivanje, smo se zbrali na travnatem igrišču, kjer so nam predstavniki tekmovalne komisije za kasting – tovariš Vrtačnik in njegova ekipa – pripravili zanimivo predavanje o kastingu kot športno in tekmovalno disciplino. Ne nazadnje pa je bil praktični prikaz in vaja vseh mladih udeležencev izredno uspešen, saj so mladi pridobili kar nekaj izkušenj v metu muhe v daljavo in cilj. Kot bi trenil, je čas minil in po zasluženi večerji smo se pripravili na vezanje muh. Večina mladeničev z vezavo ni imela večjih izkušenj. Tako so imeli mentorji kar polne roke dela, da so pripravili, opremili in prikazali osnove vezanja umetnih muh. Mladi so z zanimanjem spremljali prikaz ter v nadaljevanju sami poskušali z vezanjem kar krepko v noč.

V soboto nas je pričakalo lepo prijetno sončno jutro. Takoj po zajtrku smo se zbrali v učilnici, kjer sta nas pričakala Luka Hojnik in Tina Possing, člana vezalske komisije pri RZS, in nadaljevala že zvečer začeto delo. Predvsem sta poudarjala odnose do narave, veliko je bilo govora o entomologiji in lepo je bilo prikazano izbiranje lovne muhe v časovnem obdobju in nato še praktični prikaz vezanja teh posnetkov. Mladi so z velikim zanimanjem poslušali nasvete strokovnjakov na tem področju. Za nagrado pa sta predavatelja izvedla kviz in jih nagradila z izdelanimi muhami, vendar so za vsak dobiček morali odgovoriti na postavljeno vprašanje. Vsa vprašanja so se nanašala prav na teme, ki so jih predhodno poslušali, pravičen odgovor pa je bil nagrajen. Pravilnih odgovorov



Odlično delo mentorjev



Podelitev nagrad

je bilo toliko, da je dobitkov skoraj zmanjkalo. V nadaljevanju so člani komisije z mentorji pričeli s pripravo muharskega pribora, ki je potreben za uspešen lov, predvsem smo spoznali različne vrste vozlov za navezo umetnih muh.

Popoldanski čas je bil namenjen izključno ribolovu in praktičnemu prikazu vseh stvari, ki smo jih predhodno poslušali in vadili. Tehnika metanja umetne muhe z muharsko palico, izbira in naveza umetne muhe ter prijem, zateg ter utrjevanje zapete ribe. Mentorji so svoje delo odlično opravili, razporedili so se med mladeniči ter jih peljali v čarobni svet muharjenja.

Namen muharskih taborov je, da se mladi nekaj naučijo, pridobijo znanje in se podajo v svet muharjenja, pridobljene izkušnje pa pokažejo na ribolovu. Pri ribolovu pa so tudi spoznali, kako in kakšno muho izbrati za ribolov.

Hitro po večerji so se otroci zbrali v učilnici pri vezanju umetnih muh. Znanje in izkušnje iz prejšnjega večera ter spoznanje na ribolovu so morali pokazati; predstavili so, kaj jim je ostalo v spominu. S pomočjo mentorjev so si navezali muhe, ki so bile po njihovem mnenju uspešne pri ribolovu. Ideja pa je bilo toliko, da je za vse zmanjkalo časa. Naporen dan je otrokom prinesel veliko znanja in radosti, predvsem tistim, ki so imeli več uspeha pri ribolovu. Morali smo na zaslužen počitek, saj je bil pred nami še en naporen dopoldanski ribolov.

V nedeljo, na zadnji dan tabora, pa smo otrokom namenili več svobodnega dela in prostega druženja. V ospredju pa seveda ribolov in vse tisto, kar so v preteklih dneh spoznali in se naučili, da so pod nadzorom mentorjev lahko pokazali. In uspeha ni manjkalo, navdušenost pa je bila velika.

Vse prehitro je minil čas, namenjen za tabor. Ostal nam je le še tisti zanimivi in težko pričakovani dogodek – razglasitev naj-



Prvi ulov



Še skupna slika

boljših udeležencev na taboru. No, na tem področju pa smo člani komisije za delo z mladimi ribiči naredili spremembo. Že v razpisu smo omejili starost udeležencev, tabor je namenjen predvsem spoznavanju, učenju in pridobivanju izkušenj najmlajšim ribičem, zato smo izpustili vsa tekmovanja, ves čas pa je bil namenjen res samo mladim. Da pa mladi niso ostali brez spomina na tabor, smo se vodstvo in mentorji odločili, da predamo spominski pokal trem najmlajšim udeležencem. Pokal so prejeli: Anže Jerman iz novomeške ribiške družine (rojen leta 2012) kot najmlajši udeleženec, Svarun Košir (RD Novo Mesto) in Bine Žejn (Straža Sava), oba rojena leta 2011. Seveda pa tudi vsi ostali udeleženci niso ostali brez spomina. Vsake udeleženec tabora je prejel spo-

minsko medaljo, mladi taborniki pa so bili poleg darila na kvizu deležni še posebnega darilnega paketa z muharskim priborom, ki ga je sponzorirala ribiška zveza Slovenije, pripravila pa ribiška trgovina Kostevc v Kočevju. Ne nazadnje pa gre velika zahvala predsedniku muharske tekmovalne komisije Juretu Osolinu ter reprezentantu Matjažu Tiroviču za pomoč pri praktičnem delu ribolova, njune izkušnje so za mlade muharje neprecenljive, ter vsem sodelujočim mentorjem, vodstvu tabora ter seveda ribiški družini Kočevje in našemu gostitelju Simonu Kovaču.

Razšli smo se dobre volje, zdravi, veseli in polni novega znanja, predvsem pa v želji, da se naslednje leto zopet srečamo.

Drago Ornik

V SPOMIN

Branko Strajnar

(1958–2022)

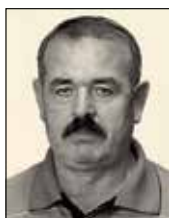


Z žalostjo sporočamo, da se je aprila letos poslovil ribič Branko Strajnar, dolgoletni član RD Barje. V RD se je včlanil leta 1988 in ji nato ostal zvest kar 34 let. Po opravljenem ribiškem izpitu je najraje lovil v revirjih Ljubljane, magične kraške reke, tako polne življenja, kakor je bil poln življenja tudi sam. Skupaj smo se ga veselili ob četrtkih v ribiškem domu in na druženjih članov RD Barje. Skozi prijetne klepete smo izmenjevali ribiške izkušnje, poglede in mnenja. Branko se je zelo rad udeleževal delovnih akcij, nobeno delo mu ni bilo odveč. Tudi zato je spomin nanj lep in trajen. Ob Brankovi smrti izrekamo njegovi družini in prijateljem iskreno sožalje. Počivaj v miru, dragi prijatelj!

RD Barje

Ismet Krdžalić

(1952–2022)



Barjanski ribiči smo se junija poslovili od ribiškega tovariša Ismeta Krdžalića, ki je bil RD Barje zvest član polnih 32 let. Ismet je bil predan ribiški čuvaj in od leta 2008 vodja čuvajske službe. Veliko ribičev se ga spomni po njegovih številnih čuvajskih obhodih in mirnem, a odločnem nastopu pri izvajanju čuvajskih pooblastil. Neizprosni je bil do vseh kršilcev, tako krivolovcev kot do onesnaževalcev. Kot človek dejanj je bil vedno pripravljen prijeti za vsako delo pri domala vseh aktivnostih RD. Ni se bal zahtevnosti nobenih funkcij in leta 2020 je kandidiral za predsednika ribiške družine. Za svojo prizadevnost je bil večkrat nagrajen, leta 2018 je od RZS prejel Red za ribiške zasluge I. stopnje. Ismet je bil predvsem dober ribiški tovariš pa tudi uspešen ribič, o čemer pričajo slike in preparati trofejnih sulcev, smučev in drugih rib plenilk iz Ljubljane, kjer je zelo rad lovil, in od drugod. O ribiških uspehih in drugih prigodah smo se marsikdaj lahko poveseleli na četrtkovih srečanjih v ribiškem domu ob Ljubljani. Čeprav Ismeta sedaj ni več, spomini nanj ostajajo. S hvaležnostjo zanje in za njegovo predanost ribištvu izrekamo družini in sorodnikom sožalje.

RD Barje

MUHARSKI METI - POZABLJENA VEŠČINA?

Pred nekaj tedni sem pred izdelavo zadnje palice, čisto zaradi radovednosti, vprašal prodajalca, katero vrvico mi zanjo priporoča. Šlo je za precej dolgo palico številke tri. Povedal sem mu namen uporabe in da so to v prvi vrsti predvsem dolgi meti z omejenim prostorom zadaj. Odgovor me niti ni preveč presenetil, saj je omenjal vrvico številka pet. Kasneje se je izkazalo, da je imel kar prav in v bistvu sem si sestavil palico za dve številki težjo vrvico, kot je na njej deklarirano. Bolj kot zadnje dejstvo pa me je presenetilo to, da mi je prodajalec omenil, da je pri »modernih« palicah, ki so trenutno najbolj popularne, to nekaj čisto običajnega, ker nasplošno z njimi vrvico praktično nihče niti ne uporablja. Zakaj se tako uspešno prodajajo kot bistveno lažje, je očitno uspešna prodajna domislica, ki si zasluži morda čisto svoj prispevek. Tokrat se bomo bolj osredotočili na vprašanje, kaj se je zgodilo oziroma kaj se še vedno dogaja z nekoč opevano veščino muharskih metov.

Zakaj je dobro obvladovanje muharskih metov za muharja pomembno? Naj začnem kar s svežo izkušnjo, pred nekaj dnevi na eni od mojih najljubših rek, kjer je po otvoritvenem zagonu ribolov postal vse prej kot enostaven. Ribe ne dopuščajo, da bi se jim preveč približali, bežijo že na daleč in za vsak prijem se je treba zelo potruditi. Komentarji na parkirišču in ob naključnih snidenjih se bolj ali manj vrtijo okoli uporabe tanjših trnic in manjših muh. Praktično nihče pa ne omenja bolj previdnega pristopa in natančnih oziroma daljših metov. Zanimivo je tudi to, da ob uporabi omenjenega pristopa in metov tanjših trnic in manjših muh ponavadi niti ne potrebujemo. Naše običajne popolnoma zadostujejo. Ta mala prilagoditev in ribolov na razdalji nad deset (dvanajst) metrov je včasih vse, kar moramo narediti. Poleg suverenosti v metanju moramo tudi znati pravočasno zaznati ribji prijem na tej razdalji, kar je tudi svojevrstni izziv, po katerem se muharji tudi zelo razlikujemo. Nekateri izkoriščaj(m)o vid, drugi spet bolj prisegajo na neposredni stik z muho in različne druge kombinacije, vsekakor pa je brez dobrega obvladovanja meta naša naloga precej težja in bomo morda že za neznatni uspeh morali vložiti precej več truda in časa.

Veliko svežih in tudi že malo bolj spretnih spretnih muharjev, ki jim metanje ne predstavlja resnih težav, se velikokrat ulovi v zanko pretiravanja s slepimi meti. Mnogi občudujejo svoje metanje, ki verjetno njim samim predstavlja precejšnje zadovoljstvo. Sam si to težko drugače razlagam. Za uspešni ribolov pa je to prej ovira kot prednost. Preveč nepotrebne metanja in opletanja z vrvico lahko naredi namreč več škode kot koristi. Tudi v primeru, da smo na koncu le dosegli želeni cilj. Le da do tistega trenutka tam velikokrat ni več nobene ribe. Premiki ter bleski vrvic in velikokrat tudi udarci z njo po vodni gladini so za zahtevne pogoje zelo slab znak. Najboljši muharji, kar sem jih imel čast spoznati, so za muharjenje porabili izredno malo metanja. Praktično jih ni bilo moč opaziti, da bi sploh metali. Vrvico so imeli dobesedno ves čas v vodi in so neprestano lovili. To minimalno število metov pomaga, da ribe manj plašimo in da veliko več našega časa porabimo za ribolov in ne za metanje. Predpogoj temu pa je spet dobro obvladovanje muharskih metov.

Z večjim metanjem lahko prav tako zelo uspešno lovimo tudi na predelih, ki jih drugi velikokrat niti ne dosežejo. Predložek muhe pred sproščeno ribo je v povprečju zelo verjetno tudi uspešen in nam omogoča prijeme rib tudi v obdobjih in pogojih, ko se ostali že samega revirja ali pa predela preprosto izogibajo. Vsi poznamo dele rek, kjer so drevje, grmovje in veliko sence, krošnje pa se raztezajo tudi več metrov nad vodo proti sredini. Ti ozki prostori pod krošnjami in gladino so na primer eni izmed takih predelov. Tam pridejo na svoj račun tisti, ki so sposobni doseči težavne prostore ob bregu, kjer lahko velikokrat v senci sproščeno tičijo tudi večji primerki. Vse, kar je treba spremeniti, je, da mečemo natančno vodoravno in ne navpično. Zanjč sem na



Tudi pri muharjenju s suho muho je met zelo pomemben del ribolova.

nekem jezercu, polnem alg in naplavin, za vsakim zgrešenim metom potreboval čiščenje muhe. Postrvi se je lahko ujelo le, če si natančno zadel odprta mesta med posameznimi zaplatami organskih naplavin, kar je bilo po eni strani precej težko, vendar sem zato imel lep del revirja praktično zase. Vse, kar je bilo treba narediti, je bil zgolj natančni met. Izbira muhe, tako kot tudi prijem ob običajnem ribolovu na videno sploh nista bila vprašanje. Spet pri enem od ostalih jezer je vsako leto praktično vse odvisno od dolžine meta in dosegaja.

Veščina obvladovanja metov z daljšimi predvrvicami je prav tako vedno bolj redka. Pred par desetletji je bila to ena glavnih prilagoditev na zahtevni ribolov in marsikdo je porabil veliko časa, da jo je osvojil in lahko uspešno lovil z muho, ki je bila tudi pet do šest metrov oddaljena od konca vrvic. Žal je metanje takšnih dolgih predvrvic dandanes v poplavi ponudbe modernih, (pre)hitrih palic v resnici precej bolj zahtevno. Še posebej ob uporabi večjih suhih muh s precej značnega upora in kakšnih težjih ličink je metanje s hitrimi palicami, ki omogočajo ozko zanko vrvic, za marsikoga velik zalogaj. Pojavljajo se vozli in zapletanja, ki so bolj ali manj posledica premajhne sile in hitrosti vrvic (t. i. »tailing loops«). Zato ni nič čudnega, da se mnogi radi vračamo k preverjenim modelom, ki pa jih zaradi redkosti in letnic izdelave vedno težje najdemo. Malo počasnejše in malo manj odzivne palice, ki odpuščajo marsikatero napako, so namreč veliko bolj primerne za metanje daljših predvrvic in pa tudi za natančne in nežne predložke. Zaradi svojih lastnosti se tudi hitreje »naložijo« in so veliko bolj udobne tudi za ribolove na manjših razdaljah in omogočajo doseganje običajnih razdalj z manj potrebnimi slepimi meti, kar smo že prej omenili.

Verjetno smo se vsi že našli v situacijah, ko nam običajni met nad



Veliko je situacij, kjer pri metu šteje le razdalja, še posebej pri muharjenju na morju.

glavo ne zadostuje ali pa enostavno zanj nimamo prostora. Takrat večina ponavadi poizkusi z običajnim kolutnim metom. Morda smo opazili ribo na drugi strani hitrega curka, ki se prehranjuje na površini. Posebnih situacij je v muharjevem dnevu lahko zelo veliko. Zato je dobro, da imamo v naboru svojih znanj tudi nekaj tistih metov, ki niso čisto osnovni in nam omogočajo ribolove tudi na zahtevnejših predelih. Takšnih posebnih metov je kar nekaj in lahko jih hitro najdemo na medmrežju, kjer so običajno tudi natančna navodila za

njihovo izvedbo. Za malo vloženega truda smo lahko po tem, ko jih obvladamo, marsikdaj bogato nagrajeni. Kot sem že omenil, lahko dosegamo ribe, ki jih ostali običajno ne ali jih težko; lahko pa se odpravimo na predele, ki niso tako priljubljeni.

Za dobro in sproščeno metanje je pri muharjenju, kot povsod drugod, pomembna tudi oprema. Osnovne lastnosti dobrih palic za metanje sem že omenil. Najbolj pomembno pa je, da imamo naš pribor dobro uravnotežen, da nam metanje ne predstavlja napora, pač pa lahko nanj med ribolovom preprosto pozabimo. Meti postanejo le orodje za doseganje rib z našimi muhami. Palica in vrstica pa tudi kolesce naj bodo tako uravnoteženi, da v naši roki delujejo lahkotno in nam palica ne sili iz rok v katerokoli stran. Tudi vrstica je zelo pomemben del metanja ter si zasluži našo pozornost in pazljivo izbiro. Še enkrat bi rad poudaril, da visoka cena opreme nikakor ne pomeni tudi visoke kakovosti. Poznam precej opreme za zelo zmerno ceno, ki je vse, kar potrebujemo za dober muharški dan. Veliko bolj je pomembno, da vložimo potrebni čas ter se naučimo obvladati osnovne in tudi druge muharške mete, ki nam bodo vsekakor pomagali k boljšemu uspehu. Naša domovina je sicer ena lepših in bolj raznolikih, kar se muharjenja tiče. Zato smo tudi precej razvajeni, a se tega marsikdo ne zaveda. Naše reke so res večinoma precej majhne, kar se metanja tiče, tudi dokaj nezahtevne in lahko dostopne. Vseeno pa lahko tudi na njih z malo več znanja muharških metov vplivamo na naš uspeh verjetno veliko bolj, kot smo si to pripravljeni priznati.

Tomaž Modic

RIBIČI KUHAJO

IZ KUHARSKE BELEŽKE GOJKA ŠKORIČA

POSTRVJI FILEJI S ŠPINAČO

Tokrat vam Gojko predlaga pripravo postrvjega fileja s špinačo. Špinača se lepo poveže z nežnim postrvjem mesom in dobimo zelo okusno ribjo jed.

Za pripravo postrvjih filejev s špinačo za 4 osebe potrebujemo:

- 80 dag postrvjih filejev,
- 60 dag špinače,
- 40 dag čebule,
- 10 dag česna,
- 3 limone, od tega eno neškropljeno,
- 2 dl belega suhega vina,
- malo zelenega dela koromača,
- 2 dl oljčnega olja,

- 3 dl ribje osnove ali ribje juhe,
- 1 dl smetane za kuhanje,
- 20 dag masla,
- malo moke – po potrebi,
- sol in
- poper.

Postrvi filiramo in jim odstranimo kožo. Fileje narežemo na manjše kose, posolimo in popopravimo ter pokapamo z limoninim sokom. Nato jih damo marinirat v hladilnik za pol ure.

Fileje popečemo na oljčnem olju. Popečene fileje damo v drugo posodo in jo pokrijemo. Na ostanku olja, ki mu dodamo še maslo, dušimo nasekljano čebulo, kasneje dodamo še nasekljan česen in zalijemo s polovično količino ribje osnove. Pokuhamo, da se omaka zreducira, nato dodamo še vino in smetano za kuhanje. Kuhamo še 10 minut, potem dodamo še špinačo in vse skupaj dušimo še par minut. Posujemo malo moke, dodamo še popečene fileje postrvi, limonin sok in preostanek ribje osnove. Vse skupaj kuhamo še 10 do 15 minut. Nato po vrhu posujemo še sesekljan koromač (samo zelen, zgornji del).

Jed postrežemo lahko skupaj s širokimi rezanci ali kakšnimi drugimi testenami, ki jih v vreli slani vodi skuhamo »al dente« (na zob). Na rezance damo ribje fileje z omako in špinačo, po vrhu pa posujemo še z naribano lupino neškropljene limone.

K jedi se lepo prilega belo suho vino.

Jed pripravil: Gojko Škorič
Zapisal: Borut Jerše



